

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YURUYUŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 131

18 EKİM 1979 7,5 LİRA

BÖLÜCÜLÜK VE EGEMEN SINIFLAR

**Türkiye İşçi Partisi
adayları açıklandı**

Lüks otellerde turizm yutturmacası

Oleyis tabanı uluslararası tekelere karşı savaşa kararlı

Yirmibeş yıla yakındır ülkemize emperyalist güçler bir şeyleri sürekli kurtuluş yolu olarak, dayatmaya çalışırlar. Bazen derler ki; "siz bölgenizin bahçıvanı olun", bazen de "ne güzel ikliminiz var, güneş bol, hava temiz. Öyleyse siz turizm yapın."

İşte böyleli yönlendirmelerle Emekli Sandığı, SSK fonları kent merkezlerinde çok katlı, çok lüks otellerin inşaatı ve donatımı için kullanılır, yatılır. Daha sonra ise, bizim işletmecilikteki yeteneksizliğimiz açıkça belli olduğu için, gelsin çökulusu tekelier işletsinler, tekelier kârlarına memurun, işçinin sırtından yeni kârlar eklesinler, denilir.

Çökulusu tekelierin at oynattıktan turizm sektöründe yaklaşık 9 aydır OLEYİS Sendikası ile iki emperyalist tekel arasında kıyasıya bir sınıf mücadelesi sürüp gidiyor. İki emperyalist tekelin anlaşması sonucu İstanbul'da 1 Mayıs Alanı'nda yükselen 24 katlı Otelede 76 günü aşkındır grev var. İşçiler Anayasa'dan ve yasalardan doğan grev haklarını kullanırlarken, Inter-Continental adlı emperyalist tekel de işyerini kapattığını iddia ederek açıkça yasaları çiğniyor müstemlekeci mantığı ile grevi kurtmaya çalışıyor.

NEDİR GREVIN ÖZÜNDE YATAN NEDEN

Osmanlı Bankası, bilindiği gibi ülkemizi Osmanlı devleti döneminden beri sömüren bir çok ulusu tekel ve kapitilasyonu artırdı. İşte bu mali sermaye odağı, Türkiye'den transfer edemediği artık fonlarını değerlendirebilmek için, bir diğer emperyalist tekelie anlaşarak 1 Mayıs Alanı'nı yanına bağışladı. Bu arada birtüm bir başka fonda finansman aracı olarak kullanılır. O da, banka çalışanlarının prim ödedikleri "Osmanlı

Çalışanları Emekli ve Yardımlaşma Sandığı'dır. Dolayısıyla otel tümüyle ulusal üretim ve ulusal değerden ayrılan fonlarla ödenen dövizle gerçekleştirilir. Açıkçası, otel % 100 bizimdir, alimlerimizdir, emeğimizdir, bizden çalışanlar artık değerlerin harcanmasıdır.

Binanın inşaatı ve donatımı en lüks biçimde gerçekleştirildikten sonra Inter-Continental

fırması 400.000 dolarlık bir sermaye transferi ile kalkar ülkemize gelir ve otelin işletilmesini üstlenir. İki çökulusu tekel arasında bugüne dek sır gibi saklanan 20 yıllık bir kira/ortaklık anlaşması da bu arada yapılmıştır.

Otelin açılması ile birlikte Inter-Continental'in yasa tanımaz emperyalist tavrı da hemen belirir. Öncelikle sırtını MC'ye, devrin başbakanına dayayan tekel, Belediye'yi, Belediye'nin bir işletmenin açılmasına ilişkin kuralları hiçe sayarak kapılarını görkemli bir biçimde işbirlikçi burjuvazinin hizmetine açar. Arkasından ise Amerikalı Genel Müdür ve mağası bilim adamı kılıklı müşavirlerinin, sendikal örgütlenmeyi kırmak için giriştikleri oyunlar sahnelenir.

Örneğin, kamuoyunda hep sendikaların sahte üyeler gösterip yetki aldıklarının yazılıp çizildiği bir dönemde işverenini müşaviri bir eski Bölge Çalışma Müdürü, sahte işçi isimleri vererek sendikasının yetki almasını engeller. Ancak, işçinin kararlı tavrı ve mücadele bilinci tüm engelleri, ağır kayıpları da verse, aşarak bir toplu iş sözleşmesi ile başarıya ulaşır.

Ne var ki; aynı dönemde Inter-Continental ve Osmanlı Bankası arasında da tekel kârında aslan payını kimin alacağı konusunda bir kavgaya bağlandı. Kavga, aynı dönemin seçilmiş ve koşullar da çok uygundu. Nasıl olsa OLEYİS, 480 işçi için sözleşmeye oturmuş ve aralarındaki kavgayı gizleyerek, doğacak sonuçlardan işçileri suçlamaktan kolay hiçbir şey yoktu. Böylece sürdürülen sözleşme görüşmeleri, hiçbir sonuç alınmadan bitti ve grev kararlı bir anın bağlanırsa kesinleşti. Asgari ücretin 5400.-TL'ne çıktığı bir dönemde 4.800.- TL ücret alan işçilerin grevden başka kullanacak silahları yoktu.

Doğal olarak grev kararının gündeme gelmesi ile birlikte renkli basında turizm mevzuatının başında "Büyük Otellerde Grev", "Turizm Sektöründe Tehlike" gibi haberler de sık sık görülmeye ve işçilerle sendika boy hedefi yapılmaya başlandı. Oyun kurallarına uygun oynanıyordu. İşçiler ve sendika greve çıkmış ve tekelier onları suçlayarak ara-

lanındaki paylaşım kavgasını güldürsüzce halledebilirlerdi.

Bir süre sonra aralarındaki sorun halledilemeyince, açıkçası, Inter-Continental tekel payını büyütmeyle işyerini kapattığını, Osmanlı Bankası'nın yavru kuruluşu İstanbul Turizm ve Otelcilik A.Ş. ile yaptığı anlaşmayı tek tarafı feshettiğini açıkladı. Bu yolla, Sendika, işçiler, siyasi iktidar ve diğer tekel Osmanlı Bankası köşeye kısıtlanmak istendi.

Ancak şu açıktır: İşçi sınıfının vardığı bilinç düzeyi ve geçirdiği deneyler artık çökulusu tekelierin oyunlarını, kendi aralarında oynadıkları sonu bağlanıncadan belli hille kumarları boşa çıkararak kararlılığa ulaşmıştır. İki çökulusu tekelin işçilerle sırtından oyun oynanmasına kimse izin vermiyecektir.

Nitekim, grev 27 Temmuz'dan beri aşmaz bir kararlılıkla sürüyor. İşçiler ve Sendika Anayasa'nın 46 ve 47 nci maddeleri, 275 sayılı Yasayı açıkça çiğneyen tekelere karşı amansız bir sınıf mücadelesi veriyorlar. Yargıtay'ın ÇBS ve DEDEMAN OTELİ grevleri gibi benzeri olaylarda vermiş olduğu kesin kararlara karşın, işveren 275 sayılı Yasanın 27. ve 30. maddelerini açıkça yok sayabiliyor. Yargıtay bırakın grevin uygulanmakta olmasını, sözleşme prosedürünün yürüttüğü bir işyerinde bile işyeri kapatmaya "Kanunsuz Lokavt" sayarken, Inter-Continental'in suç işlemiş ABD'li Genel Müdürü elli kolunu sallıyarak yurt dışına kaçabiliyor. Oysa Yasa'nın 61. maddesi lokavt hakkının kötüye kullanılması halinde, bu hakkı kötüye kullananlar için 3 aydan 1 yıla değin hapis cezasını öngörüyor.

İşçi sınıfı ve işçi sınıfının önderleri için her Anayasal direnme hakkının önüne çıkartılan ceza hükümleri emperyalist tekelier ve onların temsilcileri için nedense devletin hiç akına gelmiyor.

Ancak, işçi sınıfının örgütlü mücadelesinin bayrağı 1 Mayıs Alanı'nda burcuna çekilmiştir. Inter-Continental ve Osmanlı Bankası yasakları işçi sınıfının ellerinden kurtarılmıyacaklardır. Bu kez tam suçüstü yakalandılar. Yıllardır sömürdükleri işçi sınıfına ve yoksul halk kitlelerine hesap vereceklerdir.

1 Eylül Dünya Barış Günü

"Çocuklar savaşı görmesin"

Bursa'da 7 demokratik kuruluşun ve Barış Derneği'nin aynı gün yaptıkları toplantılarla "1 Eylül Dünya Barış Günü" kutlandı.

Bursa Barosu, Sinematek, İşçi Kültür Derneği, Sanat Severler Derneği, Bursa-Bilecik Tabip Odaları, Tümas, Makina Mühendisleri Odası Bölge Temsilciliği, "1 Eylül Dünya Barış Günü'nü" "Çocuk Yılı'yla" birleştirilerek, "Barış ve Çocuk" isimli çeşitli yaş gruplarından çocukların katıldığı düzeyi ve giriyarışması düzenlediler.

Yarışmanın sonuçları aynı kuruluşların 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde düzenledikleri "Barış ve Çocuk" isimli gecede duyurulacaktı. Bu amaçla, Kültür Bakanlığı genelgesiyle de tür toplantılar için kullanılması gerekliliği bildirilmiş olan Ahmet Vefik Paşa Devlet Tiyatrosu salonu gecenin yapılması için tutuldu ve ücreti ödendi. Duyurular yapıldı, davetiyeler dağıtıldı ve tüm hazırlıklar tamamlandı. Gecenin yapılmasına iki gün kala tiyatro müdürü Ziya Demirel gece düzenleyicilerini salonu vermekten vazgeçtiğini söyledi. Bu ani tavrına hiç bir gerekçe gösteremeyen Demirel ısrar edilmesi üzerine, bazı çevrelerin kendisini "uyardığını" munda kaldı. Aslında amacın gecenin yapılmasını engellemek olduğu apaçık görülmüyordu. Ama oyunlar sökmeli. Başka bir salon bulunarak bu engel de aşıldı.

Gecenin açış konuşmasını yapan, İşçi Kültür Derneği Genel Yönetim Kurulu üyesi Osman Saffet Arolat, barış için mücadelenin dünya ve Türkiye'deki gelişimine kısaca değinerek, barışın güvencesinin sosyalist sistem ve işçi sınıfı olduğunu, bu mücadelenin de işçi sınıfının politik örgütü öncülüğünü le kalıcı sonuca ulaşacağıni vurgulayarak, konuşmasını, çocuklarımız savaşı tanımasın" ve "selam dünyanın ve Türkiye'nin barış içindeki günlerine" sözleriyle bitirdi. Bursa Barosu Başkanı Av. Oğuz Ögün ise yarışma jürisi adını bir konuşma yaptı.

Büyük bir coşkuyla süren gecede daha sonra ödül dağıtımını yaptı. Söz ozanı Derviş Parlak ve Mehmet Kırılmış barış ve özgürlük türkülerini gecenin coşkusunu paylaştılar. İşçi Kültür Derneği Bursa Şubesi'nin hazırladığı "Barış ve Çocuk" adlı oyunla gece son buldu.

Bu arada, Bursa'da barış mücadelesinin anlamıyla bağdaşmayan bir durum ortaya çıktı. Yedi demokratik kuruluşun hazırlıklarını bir aya yakındır sürdürdükleri Barış Gecesi'nin yapılmasına iki gün kala bir yerel gazetede, Barış Derneği'nin Bursa'da da dünya barış gününü bir geceyle kutlayacağını duyuran ilanı yayınlandı. 1. Eylül Dünya barış gününü demokratik kuruluşlar ortak bir şekilde kutlamaya hazırlanırken, barış mücadelesinin kitleleşmesini sağlamayı görev bilmesi gereken Barış Derneği'nin bu çıkışı, barış mücadelesinin anlamıyla bağdaşmıyordu.

Barış Derneği'nin düzenlediği gecede konuk olarak yurdumuzda bulunan SSCB Yüksek Preditum üyesi Yazar Pavel Sagrebelni ile SSCB Barış Koruma Komitesi üyesi Profesör Mihail Krutogolov bulunuyordu. M. Krutogolov yaptığı konuşmasında, Sovyet halkının savaşı çok iyi tanıdığını, halklarının barış mücadelesinin birer savaşçısı olduklarını, savaşın emperyalistlerin, barışın ise işçi ve emekçilerin çıkarına olduğunu vurguladı.

YURUYUŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Sti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIC ● Yazı İşleri Müdürü: Neset KOCA-BİYİKOĞLU ● Teknik Sekreteri: Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 ● İstanbul BİROsu: Piyerloti Cad. 21/1 Cemberlitas - İSTANBUL Tel: 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA Tel: 230 34 72 ● İlan Kuruluşları: Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000 TL., 1c sayıfalar 90tun santimi 80 TL., Yayın İlanları % 50 İndirimlidir. ● Bakıcı: Daily News Web Ofset Testileri

● Abone koşulları: Yıllık 300. TL., Altı aylık 150. TL. ● AVRUPA: Altı aylık (30 DM), Yıllık (60 DM) ● AMERİKA: Altı aylık 800 TL., Yıllık 1000 TL. ● AVUSTRALYA - JAPONYA: Altı aylık 600. TL., Yıllık 1200 TL.

● Ödeme Adresi: TÜRKİYE, YURUYUŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-73 BRUXELLES-BELÇİKA

SEÇİMLER VE BURJUVAZİ

ZEKİ KILIÇ

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Boran'ın ve diğer parti yetkililerimizin birçok kez belirttikleri gibi, burjuvazi, ülkeyi artık eskisi gibi yönetememektedir. İçerisine girilmiş olan ekonomik ve politik bunalım, burjuvazinin bu aczini açık seçik gözler önüne sermiş, bu durumu nesnel bir olgu haline getirmiştir.

Diğer yanda, sol'un örgütlülük düzeyi ve etkinliği arzulanan düzeyde değildir. Ama bu haliyle bile Türkiye solu, burjuvaziye ciddi şekilde korkutmakta, onu sola duvar çekmek için tedbir üstüne tedbir almaya sevk etmektedir. Gerçekten de, karşılaşılan her dönemeçte, solun ciddi bir alternatif olarak ortaya çıktığı açıkça görülmüştür.

Bu nedenle, burjuvazi, kimi zaman doğrudan, kimi zaman da dolaylı yollardan sola saldırmakta, böylece solun örgütlülük ve etkinlik düzeyini yükseltmesine engel olmaya çalışmaktadır. Sol'a yönelik operasyonların, çoğu zaman önceden hazırlanmış bir planın ya da senaryonun birbirini izleyen parçaları olarak ortaya çıkması, burjuvazinin içine düştüğü aczin oluşturduğu nesnel boşluğun, öznel önlemlerle doldurulmaya çalışılmasından ileri gelmektedir.

Egemen sınıfların tüm kurumları ve partileri eliyle bugüne kadar aldığı, bundan sonra almayı tasarladığı önlemlerin tümünün yöneldiği tek bir hedef vardır: O da, burjuvazinin ve onun iktidarının tek alternatifi olan işçi sınıfı politik hareketinin gerçek umut olarak ortaya çıkmasının ve demokratik toplumsal muhalefetin eksenini durumuna gelmesinin önünü almak. Başka bir deyişle, ciddi ve güçlü bir alması için ortaya çıkması için her yola girmek mübah sayılmakta, sonuç verecekse de buna tereddütsüzce girilmektedir.

Burjuva partileri, bu seçimlerde, bir yanda seçim sonrası gelişmelerin koşullarını yaratmaya çalışırken, diğer yanda, solun güçlü bir alternatif olarak ortaya çıkmaması için çaba göstermektedirler. Özellikle CHP' ile AP'nin, seçim mücadelesini kendi aralarındaki bir mücadele görüntüsüne kavuşturma çabaları, yalnızca bu seçimler sırasında işçi sınıfı bilimsel sosyalist hareketinin solu toparlayan bir güç haline gelmesine engel olmak amacıyla sınırlı kalmamakta, aynı zamanda seçim sonrası olası olumlu gelişmelere de bugünden ambargo koymaya çalışmaktadır.

Seçim mücadelesini burjuva partilerinin birbirleriyle boğuştuğu bir alan haline getirmenin koşulu, solu birbirleriyle çatışan böylece onu dağıtmak, bölük-pörçük gösteren, ciddiyetini azaltan duruma getirmektedir. Yani sol, kendi arasında mücadele eden bir konumda tutulabildiği, ve gösterildiği ölçüde, seçim mücadelesi burjuva partileri arasında olan bir mücadele durumuna getirilebilecektir.

Ayrıca böylece hem seçimler CHP-AP arası bir mücadele görüntüsünde olacaktır. hem de sol'a karşı bir birliğin zemini gerçekleştirecektir.

Bugünkü verili somut koşullarda, burjuvazinin CHP veya CHP AP işbirliği almasıyla başka bir seçeneğinin koşulları henüz görünmemektedir. Kaldı ki, CHP'ye seçim sonrası gelişmeler açısından hala gereksinim duyulmaktadır. Olağanüstü hal yasaları, anti-demokratik yeni yasa düzenlemeleri, demokratik güçlerin toparlanmasına yol açacak olası gelişmelerin önüne yeni engeller koyan, yeni toplumsal anlaşmalar v.b. gibi önlemler, içinde bulunan somut koşullarda ancak CHP eliyle yerine getirilebilir. Tüm bu önlemlerin alınabilmesinin koşullarından biri sola karşı duvar örmektir. Diğerisi ise, solu toparlayarak örgütleyecek ve onu olması gereken hedefe etkin bir şekilde yöneltecek olan gerçek alması için başlı kazanmasını önlemektir.

Sıkı yönetim koşullarında seçime girmek, Korutürk ile Genel Kurmay Başkanı'nın "balyoz hareketini" anımsatan son çıkışları ve ön plana çıkartılan doğu ve güneydoğu yöre halkına ilişkin tehditler, bir bütün olarak CHP'nin "sola duvar çekme", "solu ezme, en azından sulandırmaya" yönelik politikasının somutudur. Çünkü bu önlemlerin tümü, izleyen herkesin de görebileceği gibi, seçim mücadelesini tüm yönleriyle sınıf mücadelesinin bir alanı olarak kullanan işçi sınıfı politik hareketinin çalışma koşullarını ortadan kaldırmaya yöneliktir. Sıkıyönetimin ve sıkıyönetim uygulamalarının daha çok etkinleşmesine yaramaktan öte bir işlevi olmayan uygulamalardan, hiç kuşkusuz çalışmalarının tümü radyo v.b. gibi genel ve zahmetsiz olanakları kullanmakla sınırlı olanlar etkilenecek değildir.

AP bu seçimlerden daha toparlanmış, daha güçlenmiş bir görünümle çıkmaya çalışırken; aynı zamanda seçim sonrasındaki politikasının da gerçekleşme olanaklarını şimdiden yaratmaya uğraşmaktadır. Böylece AP, hem seçimlerden kazançlı çıkmayı; hem de bu seçimler yoluyla CHP'yi iyice sıkıştırmayı, daha sonraki dönemler için onun tekeli büyük burjuvazinin politikasını daha kapsamlı yürütmesini sağlayacak konuma getirmeyi

Burjuva partilerinin seçimler sırasında ve sonrasına ilişkin bu politikalarıyla, öznel niyetleri ne olursa olsun, kimi sol çevrelerin seçime ilişkin tutumları üst üste çakışmaktadır. Seçime giren kimselerinin, TIP düşmanlığı politikasıyla bağımsız aday gösterenlerin veya seçimleri boykot edenlerin tutumları, nesnel olarak burjuvazinin istediği alanda kalmaya razı olduğunu göstermektedir.

Ecevit'in doğu ve güneydoğu yöre halkına ilişkin son çıkışlarına gelince, bu, bütün demokratik güçleri baskı altına almak, onları sindirmek için, dün olduğu gibi bugün de aynı amaçlarla ortaya sürülmektedir. Örneğin sistemli olarak abartılı önplana çıkartılan apoculuk ve Bucak ağa ailesi boğuşması bahane edilerek özel olarak yöre halkının, genel olarak da tüm ülke demokratik güçlerinin mücadelesinin bastırılıp ezilmesi koşulları bugünden hazırlanmak istenmektedir. Bu ise, bir yandan, şoven ve milliyetçi duygularını körüklemeye yoluyla aynı mücadele cephesinin içerisinde yer alması gereken ilerici, demokrat güçlerin karşı karşıya gelmesine yol açacak, böylece demokratik güçleri parça parça karşıya almasının olanaklarını yaratacak, diğer yandan ise tekeli büyük burjuvazinin çok arzuladığı CHP-AP işbirliğinin gerçekleşmesine temel taş olacaktır.

Somut koşulların somut çözümlemesine dayalı olmayan hiçbir politik tutum ilkesel olamaz. Böyle tutumlarda ısrar etmek düşman güçlerin ekmeğine yağ sürmekten öte bir işlev görmez.

Dün koşulsuz olarak CHP'ye destek çağrısı yapanlar, o günkü koşulları fırsat bilerek kitle örgütleri kongrelerinde bile TIP'in seçimlere ilişkin olası tavrının istismarı üzerine taktikler kuranlar, CHP'lilerden daha çok CHP'li olanlar, seçime katılma gereğini saptayıp, seçime giren TIP'i hain ilan edenler; bugün söz konusu tavırlarının mantığını ve gerekliliğini nasıl göğüslerini gere gere söylemiyorlarsa, yarın da seçime bağımsız aday olarak katılmanın, ya da seçimleri boykot etmenin somut koşulları olmadığı için mantığını ve gerekliliğini anlatamayacaklardır. Çünkü 1977 seçimlerinde CHP'yi koşulsuz olarak desteklemekle ne yapılmak istendiyse, bugünkü tutum farklılıklarına rağmen, yine aynı sonuçlar alınmak istenmektedir.

Bilimsel sosyalist partiler, bilimsel sosyalistler her koşulda yürüttükleri mücadelelerinin onuruyla yeni yeni hedeflere koşarlar. Onuru duyulamayacak işleri yürütenlerin dün yaptıkları için başları bugün nasıl eğikse; bugün yaptıkları için de başları yarın öyle eğik olacaktır.

Gerici-faşist güçlerin demok-rasi güçlerine karşı çeşitli cephe-lerden başlattıkları saldırı ivme kazanıyor. Genel Kurmay Baş-kanı ve Cumhurbaşkanı'nın, 30 Ağustos'a ilişkin açıklamaların-da belirsiz bırakılan, ama aslında tüm sola, demokratik güçlere karşı olduğu gün geçtikçe aydın-lık kazanan politik tutum, en ge-rici, faşist çevrelerden CHP'ye kadar geniş bir yelpazenin hara-retli onayıyla karşılaştı.

Türk Hür Teşebbüs Konseyi Başkanlar Komitesi, Cumhurbaş-kanı'nın 30 Ağustos demecini "İçtenlikle" desteklediğini be-lirttiği açıklamada, "Devletimi-zin bekasına, ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne kasteden bölücü akımlar ve anarşik eylem-ler hakkında sayın Cumhurbaş-kanımızın ve Sayın Genel Kur-may Başkanı'nın 30 Ağustos Za-fer Bayramı dolayısıyla yapmış bulundukları konuşmalarda yer-alan son derece isabetli teşh-ve temennilere içtenlikle katılıyo-ruz" denildikten sonra, "bütün sorumlu kuruluşları" ilerci-de-mokratik güçlere karşı ittifaka çağırıyordu.

"Hür teşebbüsçüler" in bu gayretkeşlikleri boşa gitmedi. Beklendiği gibi, faşist parti bu gerici amaçlara dört elle sarıldı, çirkin yüzünü gösterdi. Sadi So-muncuoğlu'nun yaptığı açıkla-mada, MHP'nin Cumhurbaşkanı'nın açıklamasının yanında oldu-ğur savunuldu. Bu arada tekeli başının, en başta da Tercüman'ın milliyetçi kalemlerinin günler süren alkışları da dinmek bilme-di.

GENİŞ TABANLI BİRLİK

Cumhurbaşkanı'nın ve Evren'in demokratik hak ve özgürlükle-ri rafa kaldırmak anlamına gelen konuşmalarının asıl tartışma zemini, gene hükümet sorunu ol-du. En büyük basın tekelinin "devleti kurtarmak" için başlat-tığı "Birlik" furyası, AP ve CHP tarafından hemen benimsendi. Kime karşı ve kimler arasında birliktir bu? Hürriyet gazetesinin bütün boyutlarıyla açıkladığı bu "birlik" çağrısı, güçlü bir hükü-met formülüne çıkartılmış dave-tiyeydi ve her iki parti lideri ta-rafından da olumlu karşılanıyor-du.

Ecevit'in partisinin Küçük Kurultay'ında yaptığı konuşma-

da CHP dışı solu hedef alması ve ilerci-demokratik güçleri tehli-keymiş gibi gösterme çabası, Hürriyet gazetesinin saldırısına adeta bir umutmuşcasına sarıl-masındandı. CHP liderinin sol, sosyalist güçleri asıl hedef seç-mesi, herhalde yalnızca seçim döneminin gerektirdiği bir hesap değildi. Bu kuşkusuz önemli bir etkendi ama, işçi ve emekçi kit-lelere bu denli ters düşen bir par-tinin, gerici-faşist güçlerle anti-komünizm temelinde uzlaşmak zorunda kalması da kaçınılmaz-dı.

Gerici hükümet seçenekleri-nin, CHP tarafından da geri dönülmez bir dayatmaya dönüş-türülmesinde, Türk Hür Teşeb-büs Konseyi, MHP ve AP'nin ya-rınada yer alması gereken bir başka kuruluş daha vardı. Bu ku-

Ecevit
sola
karşı
kutsal
ittifakta

Sola karşı kutsal ittifak!

alması kaçınılmazdı ve böyle ol-du.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler, bu ittifaka, bölücüğe karşı "milli birlik ve bütünlüğün ko-runması" perdesinin ardında fa-

şist partinin kendini gizlemesine karşı direnmeye kararlıdır ve bu-nun yollarını bulacağına da kuş-ku yoktur. Antikomünizme karşı demokrasi güçlerinin saflarının korunması lüdi görevdir.

gündemin başında

"Umutların partisi"

CHP Genel Başkanı Ecevit'in son yıllarda bilimsel sosyaliz-me, sola karşı giriştiği polemik denemelerinin temelini, işçi sınıfı ideolojisinin "bilimsel" niteliğini küçümseme, "bilim-sel" bir ideolojinin varolabileceğini yadsıma çabası oluşturm-uştur.

Bu çaba, bir yanıyla, CHP Genel Başkanı'nın işçi sınıfı ideolojisinin bilimsel bir dünya görüşüne dayanmasını içine sindirememesinin, sosyal demokrasinin bilimsel sosyalizm karşısındaki kompleksinin bir yansımasıdır.

Ne var ki, CHP yöneticilerinin işçi sınıfı ideolojisinin bilimsel niteliğini reddetme çabalarının temelinde, aynı za-manda sosyal demokrasinin, bir yandan politik pragmatizme, diğer yandan bilim dışı spekülasyonlara dayanan niteliği yat-maktadır.

İnsan toplumlarının nesnel yasalara dayanan gelişmesinin reddi, bu yasaların yerine birtakım spekülasyonların ve bilim dışı umutların yerleştirilmesi, daha sosyal demokrat akımın doğuşunda, başlıca faktör olmuştur. Sosyal demokrasi, bu tür "umutları" emekçi kitlelerin sınıf bilincine yeterince ulaş-mamış kesimlerinde egemen kılabildiği ölçüde, onları sınıf uzlaşmacılığı çizgisinde tutabilmiştir.

1970'lerin başından beri CHP'nin politik stratejisini de, özellikle seçim dönemlerinde, sınıf güçlerinin ülkedeki nes-nel konumuyla ilgili gerçekleri perde arkasına iterek, geniş kitleleri CHP'ye bağlı tutacak umutları canlı tutma çabası be-lirlemiştir.

Öyle anlaşılmaktadır ki, CHP'nin 14 Ekim seçimlerine yö-nelik politikasının temelinde de, bu kez "14 Ekim'den sonra iktidarın değişmeyeceği" umudunun en başta CHP örgütle-rinde ve CHP tabanında ayakta tutulması yatmaktadır.

Bu "umut", CHP tabanının bir kere daha CHP'nin şansını deneme eğilimini belki bir süre güçlü tutmaya yarayabilecek-tir. Ama bu "pragmatik", faydacı politikanın da sonucu asla emekçi kitlelerin sınıf mücadelesinin yaklaşan zorluklara ha-zırlanması, anti-faşist mücadelenin kitlesel boyutlarının yük-seltilmesi olmayacaktır.

İşçi sınıfına ve emekçi kitlelere bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin daha zor görevlerine hazırlanma yo-lunu gösteren politika, bu seçimlerde de yine işçi sınıfının bi-limsel sosyalist partisi tarafından temsil edilmektedir. İşçi sı-nfının bilimsel sosyalist partisinden, bu seçimlerden kitlesel-leşmesinin boyutlarını daha da yükselterek çıkması, tüm anti-faşist güçlerin yeni mücadelelerinin başarısının da güvencesi olacaktır.

• mehmet aközer

"SALDIRILARIN CEVABI 14 EKİM'DE VERİLECEK"

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi C. Açık-göz 7 Eylül günü verdiği demeçte şöyle dedi:

"Ne gerici faşist saldırılar ne de sol görünümülü oyun-lar ve tertipler Türkiye İşçi Partisi'nin 14 Ekim başarısını engelleyemeyecektir. Çarkbaşaklı yüce sosyalizm bayrağı seçimlerde daha da yükselecektir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

"Son bir ay içinde Türkiye İşçi Partisi bildirisini da-ğıtan 200'e yakın arkadaşımız gözetlana alındı. Bir kıs-mına işkence yapıldı. Suluova'da İlçe yöneticisi arkadaş-larımızın evine bomba atıldı, silahla tarandı. Nallıhan'da bir Genç Öncü öldürüldü. "Barış istiyoruz, Savaşa Hayır!" bildirisinin dağıtılmasından sonra Ağın İlçe lokallimize bomba atıldı. Saldırganlar ve tertiplerler ortalıkta dolaşı-yorlar, ama İlçe yöneticilerimiz sudan bahanelerle sıkı-yönetimce gözetlana alındılar. Parti üyelerimize daha önce çeşitli saldırıların yönetildiği Tarsus'ta TİP üyeleri devamlı tehdit altında tutuluyorlar. Çeşitli tertiplerle Tarsus'ta ikinci bir Kahramanmaraş yaratılmak isteniyor. Bazi sözde sollar da Türkiye İşçi Partisi'dişmanlığında burjuvaziyi aynı safta yer alıyorlar.

Can Açık-göz sözlerini şöyle tamamladı:

"İşçiler, yoksul köylüler, tüm emekçiler artan bir hızla Çarkbaşak saflarında birleşiyorlar. Çarkbaşak TİP'nin işaretidir ve emekçilerin mücadele birliğinin simgesi-dir. Bu birlik güçleniyor. Telaşları ve korkuları bundan-dir. Saldırıların ve oyunların cevabı 14 ekim'de verilecek-tir."

DENİZCİERİN HOVARDALIĞI

Öte yandan, Türk-İş'in MC'ci Genel Başkanı İbrahim Denizcier 'in Rize'de yaptığı bir açıklama oldukça ilgi çekiciydi. Denizcier, Rizespor'un İstanbul'da yapaca-ğı maçların bütün masraflarını karşılamak için kulüp yöneticile-rine söz vermişti! Bu arada daha önce aynı kulübe, üç milyon lira vadedtiği de söyleniyor. Deniz-cier'in bu hovardalığı, işçi aida-tarından oluşan Türk-İş kasaları-na mı dayanıyor acaba?..

TEHDİTLER KİME YÖNELTİLİYOR?

Sol, demokratik güçlere karşı kurulan bu kutsal ittifak, bilin-melidir ki, Evren'in ve Cumhur-başkanı'nın demecleriyle hız ka-zanmıştır. Her iki konuşmada sa-vurulan tehditlerin asıl olarak ne-reye yöndeldiği, bugün artık a-çıkça belli oldu. Tekelci büyük burjuvazinin örgütleri, faşist par-ti ve diğerleri bu çağrılara "kur-tarıcı" gibi sarıldılar. Bundan da anlaşılıyor ki, gerici-faşist güçler bu tehditlerin muhatabı değildir. Tam tersine onlar, bu ittifakı güçlendirmek için kolları sıva-mışlar, ezcek baş aramaya ko-yulmuşlardır!..

Birlik avazeleri elbette AP ve CHP arasında geniş tabanlı bir hükümet öleşimine dayanmakta-dır ama, aynı birliğin bir ucun-dan faşist hareketin yasal görü-nümlü odağı MHP tutmaktadır. Antikomünizm üzerinde oluşturu-lan seçeneklerin, zaten antiko-münistlerin en azgını, en demok-rasî düşmanı olan MHP'yi yanına

TİSK üyelerine saldırı talimatı veriyor

Hür Teğebbüs Konseyi

"Gericiliğin arkasındaki güç büyük sermayedir"

lüler değil. Tüm emeği ile yaşayan insanlar, esnaflar, zanaatkarlar ve küçük sermaye gruplarının bunalımı artıyor. Her yıl onbinlerce esnaf ve zanaatkar iflas ediyor ve işsizler ordusuna katılıyor.

Yavuz Ünal demecini şöyle sürdürdü: "Emekçi halk bunaldıkcı büyük sermayenin kârları artıyor. Büyük tekellerin montajcı işletmelerinin yıllık kârları dünyanın yüz büyük firması içinde yer alıyor. Çünkü bunlar her yıl dışarıdan sağladığımız kadar tam 2,5 milyar dolar döviz kaçırıyorlar. Çünkü, karaborsacılık ve stokçuluk yapan bunlardır. Büyük tekellerin bir yılda verdikleri vergi işçi ve memurların verdikleri verginin üçte biri kadar. Yılda 70 milyar lira vergi kaçırıyorlar.

"Kurtuluş, işçi köylü, tüm çalışan halk kitlerinin ellerindedir. Birleşelim emperyalizmi kovalım, Türkiye işçi Partisi saflarında birleşelim ve büyük sermayenin gücünü kiralım. Kurtuluş adıyla sanyıla sosyalizmdir."

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu Üyesi Yavuz Ünal geçtiğimiz Perşembe günü verdiği demeçte şöyle dedi:

"Yaşam pahalılığının, işsizliğin, yokluk ve yoksulluğun baş sorumlusu emperyalizmle işbirliği halindeki büyük sermayedir. Faşist saldırıların ve her türlü gericiliğin arkasında bunlar var. Devlet tüm olanaklarını büyük sermayenin çıkar çarkını geliştirmek için kullanıyor.

"Emperyalizmin ve büyük sermayenin baskısı altında ezilenler sadece işçi ve yoksul köy-

Maden'de faşist terör püskürtüldü

Elazığ'ın Maden ilçesinde sürdürülen Türkiye İşçi Partisi İlçe örgütü kuruluş çalışmaları faşistleri telaşa düşürdü. TİP örgütünün, baskı işletmesindeki sosyalist işçilerin öncülüğünde güçlü bir şekilde kurulacağı, kısa sürede MHP'nin karşısına dikileceği çok iyi biliniyordu.

29 Ağustos günü, Parti örgütlenmesi için Maden'den TİP Elazığ İl Saymanı Ercan Ayhan, tasarlanan saldırının hedefi oldu. Parti yandaşı iki arkadaşıyla birlikte yürürken, eli sopa ve neylen torbalar içerisinde kırmızı biber taşıyan kişiler, küfürler ederek saldırıya geçtiler. Diğer arkadaşlarının kendisini korumaya çalışmaları sonucu, Ercan Ayhan kafasına yediği birkaç sopa darbesiyle saldırıyı hafif yaralarla atlattı. TİP Ergani eski ilçe başkanı Cebail Akboyun ise yüzüne yediği sopa darbeleriyle ciddi şekilde yaralandı. Maden'de olduğu için, kendilerini tanımasından çekindikleri Rauf Nas'ın ise yüzüne bir torba dolusu kırmızı biber atan saldırganlar aniden kaçarak ortadan kayboldular.

Olay bir gün sonra Maden'de herkes tarafından duyuldu. Ancak umulan tam tersi bir etki yarattı. Maden'in tüm ilericileri TİP'in kararlı tutumunun yanında olduklarını göstermek için ellerinden gelen çabayı gösteriyorlar, bazıları partiye üye olmak için başvuruyorlardı. Maden'de ilericilerin gösterdikleri çaba sonucu, aynı gün saldırganlardan bazılarının adları belirterek, savcılığa bildirildi.

TİP Elazığ İl Başkanı Necati Demirel ise, Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderdiği yazıda "olayın gelişimi göstermektedir ki, Partimizin Maden İlçe örgütünün kurulması engel olmak isteyenler, sindirmede bulunmak üzere bu saldırıyı tertip etmişlerdir... Saldırganlar, MHP yanlısı kişilerdir. Olayın soruşturmasının, siyasi niteliği göz önünde bulundurularak, tertipçilerinin de ortaya çıkarılmasını sağlayacak şekilde Sıkıyönetim Savcılığı tarafından tahibat yapılmasını talep ediyoruz." demiştir.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) üyesi olan işverenler için bir broşür bastırarak dağıttı. "Yasa Dışı Davranışlarda İşverenlerce İzlenecek Yol" adını taşıyan broşürde, işverenlerin işçilerin "yasadışı" olarak nitelenen davranışlarına karşı nasıl önlem alacakları, devlet güvenlik güçlerini işçi sınıfına karşı ne biçimde "kullanacakları" öğretiliyor.

Broşürde "yasadışı" olarak anılan davranışlar, doğal olarak işçilerin işverene karşı yapacakları her türlü direniş eylemleri. Broşürün "Giriş" kısmında, büyük sermayenin "sendikası" üyelerine amacını şöyle anlatıyor:

"İşçilerin ve İşçi Sendikalarının hiçbir hukuk dayanağı bulunmayan taleplerini, baskı yoluyla işverenlere kabul ettirmek amacıyla giriştikleri yasa dışı davranışlar karşısında işverenlerin de türlü yasal baklarını kullanacakları ve işyerinde verimli çalışmayı ve barışı sağlayacak tedbirleri alacakları tabiidir."

YASALLIK VE YASA DIŞILIK

TİSK, üyeleri için hazırladığı broşürde, yasa dışı olarak nitelendiği işçi eylemlerini bir bir saralıyor. Bunlar arasında direniş, verimin düşürülmesi, oturma, işgal, kuşatma gibi eylemler bulunuyor. Bu eylemlere karşı alınması öngörülen "yasal" önlemler ise, bütünüyle işçi düşmanı bir zihniyet tarafından hazırlanmış antidemokratik bazı yasa maddeleridir. Büyük sermaye, işçi sınıfına karşı kendi dayatmasıyla hazırlanmış olan bazı yasa maddelerini kullanmaya çalışıyor. Bu arada, işverenlere işçilerin direnişlerini kırmak için "Güvenlik kuvvetlerinden" nasıl yararlanacakları öğretiliyor.

TİSK broşüründe, işçilerin direniş yaptıkları işyerlerinde, bu direnişi kırmak için polisten nasıl yararlanılacağı anlatılıyor ve "Polis Vazifesi ve Selahiyet Yasası"nın bazı maddelerine yer veriliyor. Bu arada, "yetkili polis amirlerinin" polise nasıl "istedikleri gibi" emir verebilecekleri anımsatılıyor. Yasanın anılan bölümü şu şekilde: "Yetkili amir tarafından verilerek sözlü emirler derhal yerine getirilir. Bu emirlerin yazılı olarak verilmesi istenmez. Bu hallerde emrin yerine getirilmesinden doğabilecek sorumluluk emri verene aittir."

Bu antidemokratik yasa maddesi ile, işverenlerin emirlerle anlaşılarak polist direnişçi işçilerin üzerine saldırılabilecekleri ima ediliyor.

— Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu tarafından yayınlanan broşürde, işverenlerin, işçi eylemlerine karşı yasaların boşluklarından doğan her türlü sindirme yöntemini kullanmaları istendi.

— TİSK'in broşüründe, ayrıca sermayedarların gerektiğinde polise ve güvenlik kuvvetlerine "görevlerini hatırlatmaları" gerektiği de vurgulandı.

TOPLUM ZABITASININ GÖREVİ

Polisin görevinin anımsatılmasından sonra, bu görevin "nasıl" yerine getirilebileceği de açıklanıyor. "654 ve 1422 sayılı Toplum Zabıtası Kurulması Hakkındaki Yasa"nın birinci maddesinden yapılan alıntıda aynen şu ifade bulunuyor:

"... toplumun ve kişinin maddi ve manevi varlıklarının kanunlara aykırı grev ve lokavtlar yüzünden kısmen ya da tamamen tahrib uğramasının önüne geçmek, toplumun kendisi veya kadere üzerinde büyük ölçüde olumsuz etkisi olabilecek her çeşit kanunusuz toplumsal olayın meydana gelmesini sağlamak ve geldiğinde gerekirse zor kullanarak etkisiz hale getirmek."

Böylece toplum polisinin "asli görevinin" ne olduğu da işverenlere anlatılmis oluyor.

Büyük sermayenin "sendika" sinin bu broşürü, sermayenin işçi sınıfına karşı her türlü yoldan saldırıyı denemeye kararlı olduğunu gösteriyor. Antidemokratik yasa maddelerini kullanarak işçi sınıfının temel haklarını elinden almaya yönelik bu girişimler karşısında elbette işçi sınıfı ile ülkenin demokratik güçleri sessiz kalmayacaklar. Demokratik mücadelelerin temel konusu olan işçi sınıfının direnişi kırmayacak.

Bulutoğlu kimleri danışman yapıyor?

* Profesör Kenan Bulutoğlu'nun eski Teksif Başkanlarından ilkokul mezunu danışmanı, 657 sayılı yasaya göre 35 yıl çalışsa ancak 4. dereceye yükseltilirdi.

* Sicilinde "Hazine aleyhine açılan davalarda görevini kötüye kullandığı anlaşılmıştır." yazan yargıç danışmanın derecesi 1 x 150.

İşletmeler Bakanı Profesör Kenan Bulutoğlu'nun danışmanlığını ilkokul mezunu bir emekçi ile, Keban Barajı kamulaştırmalarında hakkında soruşturma açılarak "tevhil" cezası verilen bir yargıcin yaptığı öğrenildi.

30 Ocak'tan bu yana Bulutoğlu'nun danışmanlığını yapan emekli "işçi", eski Teksif başkanlarından Bilal Şişman'ın atamasının 657 sayılı yasasının 36. ve 59. maddeleri gereğince yapıldığı belirtiliyor. "Personel Hareketleri Onayı" başlıklı, İşletmeler Bakanlığı'na düzenlenen sicil belgesinde, Bilal Şişman'ın emeklilik müktesebinin 15. derecenin 3. kademesinde olduğu kaydedilerek, "657 sayılı yasının 54. maddesi hükmü uyarınca açılan tayini yapıldı" deniliyor.

Ote yandan Bulutoğlu'nun 1. dereceli danışmanı Mustafa Kutluğ'un da, Elazığ'da yargıç olduğu sırada, "hazine aleyhine açılan davalarda görevini kötüye kullanması nedeniyle Yüksek Hakimler Kurulu, tarafından tevbih ile cezalandırıldığı" ve bu cezaya itiraz hakkını kullanmadığı için cezanın kesinleştiği öğrenildi.

Kutluğ'un sicilinde kayıtlı Yüksek Hakimler Kurulu 3. bölümü tarafından alınan kararda şöyle deniliyor: "Adı geçene, başkanı bulunduğu mahkemesine ait bazı dosyaların keşiflerini yaptığı, sebeplerini zabıta tesbit etmediği, üstüste tetkike olarak süruncemde bıraktığı anlaşılmakla, hakkında hakimler kanununun 89. maddesi gereğince tevbih cezası verilmesine oybirliğiyle karar verilmiştir."

"Adı geçen Kenan Barajı inşaatı dolayısıyla yapılan kamulaştırma işleri aleyhine açılan tevil bedel davalarını riyetli sırasında görevi kötüye kullandığı anlaşılmıştır."

"Adı geçen hakkında tevbih cezası uygulanmasına dair 3. bölümce verilen 2-10-1974 gün ve 235-274 sayılı karar adı geçene 13.11.1974 günü tevil bedel davalarına rağmen bu karara karşı bir itirazda bulunmadığından kararın 13.12.1974 güne süre bakımından kesinleştiği, YHK 3. bl. bşk.ının 17.12. 1974 gün ve 2354 sayılı yazılarından anlaşılmıştır."

İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu'nun, Bakanlığınca bağlı kuruluşlarda uyuşanmış MC artıklarını kollama anlayışını sürdürürken, ilkokul mezunlarından ve görevini kötüye kullananlardan danışmanlar yapmayı tercih etmesi şaşırtıcı değildir. Faşistleri iktidareme anlayışının yanında, devlet kuruluşlarının yakınıları için yemlik olarak kullanılması, MC partilerinden CHP'li bakanlara miras kalmış olsa gerek!..

Seçime doğru

Boran Moskova'ya gitti "Barış sosyalizmin gereğidir"

Çağnı olarak Sovyetler Birliği'ne giden Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, 5 Eylül Çarşamba günü Türkiye'den ayrıldı. Partililerin oluşturduğu kalabalık bir grup tarafından Yeşilköy havaalanından saat 14.00'te uğurlanan TİP Genel Başkanı, bu gezisinde Moskova'da toplanacak olan "Tüm Çocuklara Barış İçinde, Güvenli Bir Gelecek İçin" konulu 1979 dünya konferansına da katılacak. 7-11 Eylül tarihleri arasında çalışmalarını ta-

mamlayacak olan Konferans'tan sonra Boran'ın gezisini bir süre daha sürdüreceği bildirildi. TİP Genel Başkanı Boran Türkiye'den ayrılırken havaalanında bir demec verdi. Boran demecinde şöyle dedi:

"Moskova'da 'Çocuklar İçin Barışçılca güvenli bir dünya' konulu uluslararası konferansa katılmaktan büyük memnunluk duyacağım. Barış ve çocuk konuları birbiriyle yakından ilgilidir. Barış, özellikle genç kuşaklar için, onlara savaşın ona-

nlmaz acılarından, kayıplarından anmış bir dünya bırakabilmek için istiyoruz. Dünyanın geleceği yeni kuşakların elindedir. Bu geleceğin güvence altına alınabilmesi de savaş denilen belanın yok edilmesine bağlıdır.

"Bu çeşit konferanslar dünya kamuoyunun dikkatini konuya çekmek, dünyanın ilerici, barış taraftarı güçleri arasında dayanışmayı pekiştirmek açısından önemlidir. Bu konferansın Sovyetler Birliği'nde

Boran Moskova'ya doğru Partililerce uğurlandı

toplantısı ayrıca anlamlıdır. Çünkü sosyalizm barış ve çocuk konularına büyük önem verir. Sosyalist ülkelerde çocukların doğumlarından yetiştirilme kadar iyi yetiştirilmeleri, iyi eğitim görmeleri için tüm toplumsal önlemler alınmıştır. Eğitim olanak ve fırsatları olgunluk çağlarında da devam eder. Barış sorunu ve isteği ise günlük yaşamın ayrılmaz bir parçasıdır. Devamlı işlenen konudur ve törenlerde ulusal bayrakların yanında bar-

şın mavi bayrakları hiç eksik olmaz. Barış içinde birarada yaşama, detant, nükleer silahların sınırlandırılması, genel silahsızlanma gibi barış güçlendirme yönelik önerilerin hep Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkelerden gelişi, onların ısrarla bu konunun takipçisi olmaları rastlantı değildir. Barış, sosyalizmin gereğidir. Ve barış, çocuklarımıza verebileceğimiz en büyük armağandır.

"Sansür uygulaması kökten kaldırılmalıdır!"

Türkiye İşçi Partisi Basın Bürosu Sekreteri Gündüz Mutluay, Antalya Film Yarışmalarının sansür tarafından engellenmesi üzerine geçtiğimiz Çarşamba günü bir bildiri yayınlarak şöyle dedi:

"Sinema üzerinde uygulanan anti-demokratik sansür Antalya Ulusal Film Yarışması'nın yapılmasını engellemiştir. Yıllardan beri uygulanan anti-demokratik sansür, sinemamızın gelişmesini engelleyen bir baskıdır.

"Toplumumuzun gelişmesini engelleyen bütün anti-demokratik baskılar gibi sansür uygulaması da, toplumsal gelişmenin önüne konulan bir engeldir. Toplumdaki ilerici gelişmeleri engelleyen

sansür egemen sınıfların bir baskı aracıdır. Sinema afişleri, halkın bilincini, değer yargılarının ilerici öğelerini yıkmaya yönelik, burjuva ahlaklılığının en süflü örneği seks filmleriyle doluyken ilerici öz taşıyan filmlerin yasaklanması başka türlü açıklanamaz.

"Ulusal ilerici sinemanın önündeki engellerin temizlenmesi gerekirken, tam tersine bu alandaki olumlu girişimlerin de engellenmesi artık sansür uygulamalarının nereye kadar vardığını göstermektedir.

"Bütün sorumlular sansür uygulamasının kökten kaldırılması için derhal harekete geçmelidirler."

Türkiye İşçi Partisi Giresun İl Başkanı Şansal Dikmen
Almanya'da Server Tanilli'yi ziyaret ederken

SERVER TANILLI SOVYETLER BİRLİĞİ'NDEN İNGİLTERE'YE GEÇTİ

Faşistlerin silahlı saldırısıyla ağır yaralanan bilim adamı Server Tanilli bir süredir tedavi edilmekte olduğu Sovyetler Birliği'nden İngiltere'ye geçti. Tedavisine İngiltere'de devam edilecek olan Tanilli, bir süre Almanya'da kaldı. Almanya'da kaldığı süre içerisinde bir gezi dolayısıyla yurt dışında bulunan TİP Giresun İl Başkanı Şansal Dikmen ve Almanya'daki TİP'liler tarafından da ziyaret edildi.

ADALET BAKANLIĞI ŞARTLI SALINANLARIN TOPLANMASI İÇİN GENELGE ÇIKARDI

Adalet Bakanlığı, aralarında 12 Mart döneminde hüküm giymiş çok sayıda kişinin de bulunduğu bine yakın eski mahkumun, yasal haklarından yararlanarak salıverilmesi işlemini geriye çevirmek için girişimlerini sürdürüyor.

Adalet Bakanlığı'nın 29 Ağustos tarihini taşıyan bir genelgesiyle, Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin 27 Ağustos tarihli bir karar yineleyerek, şartlı salıverilmiş bulunanların yeniden tutuklanmasının yolunu açtı.

Hükümetin, yasal haklarını

kullanarak tahliye edilmiş bine yakın kişiyi, 12 Mart dönemi hükümlerini yeniden tutuklayabilmek için bu haklarından yoksun etmeye yönelik ısrarlı tutumu, son günlerde oluşturulmak istenen 12 Mart'çı kutusal ittifakın bir sonucudur.

"Kapitalizm iflas ederken burjuva partileri de kokuşuyor"

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Gündüz Mutluay, 3 Eylül günü verdiği demecde şöyle dedi:

"Emperyalizme bağımlı, geri ve çarpık Türkiye kapitalizmi, toptan iflas etmiştir. Her geçen gün emperyalizme biraz daha bağımlı hale getirilen ülke ekonomisi tam bir çıkmaza sokulmuştur. Kapitalizmin işçilere, köylülere ve tüm emekçilere tanın bir yıkım getirmiştir. Büyük tekelleri sermaye küçük esnaf ve zanaatkarları bir bir yutmakta veya iflasa sürüklemektedir.

"Kapitalist ekonomi iflas ederken kapitalizmi savunan burjuva partileri de kokuşmaktadır. MHP ve MSP'li iki eski parlamenter ero ve esrar kaçakçılığından Avrupa hapishanelerinde yatmaktadır. Demirel'in yeğeni Yalçıya Demirel, sayısız yolsuzluğun sanığı olarak aranmaktadır. Şimdilik yurtdışına kaçarak paçayı kurtarmıştır. Çimento, mobilya, Lockheed, Wels Fargo yolsuzlukları ortadadır.

"Bütün büyük kapitalistler vergi kaçakçılığı yapmakta, halkın en temel ihtiyaçlarını stok ederek karaborsa yaratmaktadır. Halk düşmanı patron örgütlerinin yöneticileri stokçuluktan satırlırlar.

"Sis perdesi arkasında daha nice yolsuzluk, rüşvet, vergi kaçakçılığı, karaborsacılık suçları yatmaktadır. Burjuva partilerinin yöneticileri politika salmesinin cambazları büyük şirketlerin ortacı, temsilcisi, sözcüsüdür. Yolsuzlukları örtömek için elbirliği etmektedirler.

"Kurtuluş, işçi, köylü, tüm çalışan halk kitlelerinin ellerindedir. Birleşelim, emperyalizmi kovalım. Türkiye İşçi Partisi saflarında birleşelim ve büyük sermayenin gücünü kıralım. Kurtuluş ahiyla sanıyla sosyalizmdir."

"Bine yakın insan gizlice yeniden tutuklanmak isteniyor"

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Yalçın Cerit 4 Eylül günü verdiği demecde yasalara uygun olarak tahliye edilen bine yakın insanın, bugünlerde gizlice tutuklanarak tekrar cezaevine konulmak üzere olduğunu belirterek şöyle dedi:

"12 Mart faşist uygulamalar döneminde binlerce ilerici, yurtsever, sosyalist gözaltına alınmış, tutuklanmış veya ağır hapis cezalara çarptırılmıştı.

"Bir ay kadar önce, müebbet ağır hapse mahkum olmuş bin kadar insan hakkında önce 647 ve 2148 sayılı İnfaz Yasalarındaki ceza indirimleri uygulanmıştır. Ayrıca 1803 sayılı Af Yasasından da yararlanan bu kişiler böylece yedi yıl 97 gün sonra ilgili ağır ceza mahkemelerince serbest bırakılmışlardır."

Yalçın Cerit sözlerine şöyle devam etti: "Bu ceza indirimi uygulaması, herkesçe bilinen, binlerce örneği olan, Yargıtay kararlarıyla kesinlik kazanmış bir uygulamadır.

"Şimdi ise, Adalet Bakanlığı'nın kamuoyundan saklayarak gönderdiği bir tebliğle, malum 12 Mart hukukuna göre mahkum edilenler başta olmak üzere bine yakın insan tekrar tutuklanıp cezaevine konulmak istenmektedir. Bu uygulama ile genel hukuk ilkeleri ayaklar altına alınmakta ve mevcut yasalar hiçe sayılmaktadır.

"Bu durumun 12 Mart dönemini anımsatan resmî beyanların birbiri peşine ortaya atıldığı bir dönemde yer alması elbette bir rastlantı değildir. Bu olay, "özgürlükçü demokrasi" şampiyonluğunu elden bırakmayan CHP hükümetinin, yeni 12 Mart özlencilerine ve demokrasi düşmanlarına boyun eğmesinin bir örneğidir."

Önceki hafta sonunda 2 Eylül Pazar günü Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Örgütü tarafından, Beyoğlu Kazablanka düğün salonunda Parti üye ve yandaşları ile bir toplantı düzenlendi. Toplantıda bir konuşma yapan TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, ülkedeki politik durumla Parti'nin seçim çalışmalarına değindi. Sargın konuşmasında özetle şöyle dedi:

TİP İstanbul örgütü bir üye toplantısı düzenledi

"Kapitalist sistem genel bunalım içindedir. Burjuva iktisatçıların tüm tahminlerini alt üst ederek kriz dönemleri giderek sıklaşmakta, adeta içiçe geçmektedir. Aslında sistemin iflasını kanıtlayan bu duruma, Türkiye'nin geri ve çarpık kapitalist yapısının getirdiği ağır sorunlar da eklendiğinden ülkemizde bunalım gitgide derinleşmekte, şiddetini artırmaktadır. Her zaman olduğu gibi, karlarına kesat getirmeksizin faturayı işçi sınıfı, yoksul köylüler ve emekçi halk kitlelerine ödeterek bunalımı aşmayı planlayan sermaye sınıfı, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi yığınları karşı genel bir saldırının hazırlığı içindedir. Son günlerde 12 Mart günlerini anımsatan üst üste resmi beyanlar, toplu sözleşme dönemine girilirken fütursuzca başlatılan lokavtlar, çarşaf çarşaf özel sektör ilanları, dışta Sovyet tehdidi masalı, içte bölücülük iddiaları gibi artık kanık-sanmış tıccatçıların yeniden piyasaya sürülmesi saldırının ilk habercileridir. Her alanda provokasyonlar birbirini kovalamakta, parlamenter görünümli faşist bir iktidarı gerçekleştirebilmek üzere geniş tabanlı denilen yeni hükümet ve benzeri formüller için ka-

Sargın: Seçimler emekçi halkın kararlılığının göstergesi olacak!

muoyu oluşturulmaya çalışılmaktadır".

TİP Genel Sekreteri Sargın, ülkenin bu koşullarında 14 Ekim seçimlerinin taşıdığı önemi de şöyle dile getirdi:

"Bu durumda önümüzdeki seçimler ve sonuçları olağan değerini kat kat aşan bir önem taşımakta, burjuvazinin saldırı plan ve niyetlerini geri püskürtme doğrultusunda işçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin bilinçli ve kararlı tutumunun göstergelerinden biri olarak da anlam kazanmaktadır. Sermaye sınıfı da bunu en az bizim kadar bilmekte, böyle değerlendirmektedir. Geçmiş dönemde 12 Mart'a karşı kararlılıkla dikilen tek örgüt olan, bugün de 1 Mayıs'ta burjuvazinin işçi sınıfına karşı giriştiği kuv-

vet denemesinde istediği kesin sonucu almasına tek engel olan Türkiye İşçi Partisi ve partililerin seçim çalışmaları bunun için engellenmeye, baltalanmaya çalışılmaktadır. Yalnızca Ağustos başından bu yana her gün, her saat sayısız saldırı ve yüzlerce gözaltına alma olayları ile karşılaşırsak nedeni budur.

"Ancak bu yollarla, Türkiye İşçi Partisi ve onun öncülüğünde işçi sınıfı ve emekçi halk yığınlarının burjuvazinin saldırılarını püskürtme azmini kırabilecekleri, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine set vurulabileceğini sananlar dün olduğu gibi bugün de ve tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de aldanmaktadır. Tarihin şaşmaz yanıtı karşılındadır.

NOT...

Sigara ve fayda

Klasik burjuva ekonomi kitaplarında şöyle bir laf vardır: Sigara tıbben faydasız bir maldır ama ekonomik olarak faydalı bir maldır.

Daha ekonomiye "ce!" der demez bunun yazılması boşuna olmasa gerek tir.

"Fayda"nın kapitalist sistemde böyle bir maddi işlerliğe oturması değil midir ki, her şeyi kâr konusu kılan.

Örneğin silah, tabanca, tüfek, tank, top. Bunlar halkların, kitlelerin üzerine ölüm kusan mallardır ama uluslararası silah tükellerine sorun bir de bunları. Savaşlar çıkmalıdır, dünya yeni gerilim alanları kazanmalıdır, böyle olmalıdır ki, müşteriler çıksın, çok çok satılsın, kâr daha çok kâr olsun...

Örneğin hastalıklar. İnsan sağlığını tehdit eden bu tehlikeleri bir kendinize sorun, bir de ilaç tükellerine... Sağlığın ticaret konusu olduğu bir sistemde hastalıklar da "faydalı" değil midir? Hasta olacaksınız ki, sağlığınız üzerine, derecesine göre küçük-büyük kâr sofraları kurulsun.

Örneğin fuhuş. Örneğin seks. Kitapları, dergileri, gazeteleriyle, filmleri ve mağazalarıyla... Kapitalist anlamda "faydalı"dır. Siz, toplumu kemiren sosyal bir hastalık dersiniz, ama girdin bir de endüstrisine sorun bakalım.

İrz, namus, şeref, haysiyet!.. Sadece televizyondaki dizileri şöyle incelikli süzgeden geçirin bakalım ne göreceksiniz. Emperyalist-kapitalist sistemin değer pazarlarında sadece ambalajı yan sayayii kurulumamış metallerdir bu kavramlar.

Uzun sözün kısası, utangaç burjuva ekonomidileri sigara örneğiyle yetinip kalırlar. Oysa mekanizma tabak gibi açıktır...

Burjuva ekonomik anlamdaki fayda, burjuva politika alanında adına "faydacılık" dediğimiz kılıktaki sahnede boy gösterir. Patentli Makyavele tapulanan bu düşünce ve yaklaşım biçiminin politikadaki seyri, ekonomideki seyrinden daha gizli, daha sinsi ve daha habistir. Bizatihi kökeni itibarıyla burjuva ideolojisine dayanan bu illet sadece burjuva politik panayırıyla yetinmez. Yetinmediğiyle kalmaz yerleşim alanı bulduğu bazı beyin ve politikalarla sola, bilimsel sosyalist harekete yayılmaya, bulaşmaya çabalayan etkili ve "faydalı" bir burjuva ideolojik saldırı aracı olur çıkar.

Sol adına, sosyalistlik adına yola çıkan "faydacı" politikaya siz istediğiniz kadar Makyavelemin revizyonu deyin, adam kalkacaktır "İşçi sınıfının yüce çıkarları için yapılır" diyecektir.

Bakin son dönemde "birlik" sorununu politik meta haline getiren bir partinin Genel Yönetim Kurulu, o "parti"nin Birinci Kongresi'ne sunduğu raporda, o "parti"nin belli bir dönemini nasıl anlatıyor:

"—O dönemdeki ilkesiz diyebileceğimiz tutumun —yahut da temel ilke faydacılıktı denebilir o dönem için— bize hiç de ters gelmeyen tezahürlerdir."

Bir dönemde ilkesiz tutum!
Ya da faydacılık!
Temel ilke faydacılık!..

Geriye ne kalıyor, diyeceksiniz. Aman efendim, o "parti"nin yöneticilerine hiç de ters gelmeyen tezahürler bunlar.

Ama haksızlık yapmayalım! Bunları niçin yapıyorlar biliyor musunuz? Gene o raporda yazılı:

"—İşçi sınıfının yüce çıkarları için!.."

Eh, öyleyse yapılır mı, diyeceksiniz... Söz gelimi, adamdan "ver bakayım" diye saatini isteyeceksiniz, verince de "İşçi sınıfına demirbaş kaydettim" diyeceksiniz!

Hangi kitapta var bu?

Bir tarihte, belli bir takım şaşmaz ilkelere üzerinde ısrarımız görünce bunlardan birinin verdiği yanıt ömür bir şeydi:

"—Siz azizim, burjuvaziyi aldatma-sını bilmiyorsunuz" demişti...

Eğer bir takım politikalar, pratiğin örsünden süzülüp gelen nesnel temellerde, tarihsel, evrensel ve ilkesel raylara dayanmıyorsa, dayandırılmıyorsa, kişi ve kadroların subjektif irade, davranış ve tutum kâlpalarında deforme olmaya, sapmaya, abur-cubur olmaya mahkûm olur.

"Faydacılık" dediğimiz burjuva ideolojik vibriyonunun kısa vadede gündelik sonuçlar aldığı, alabildiği de görülmüştür.

Ama nereye kadar?

Şimdi hatırlıyorum da, bundan üç-dört yıl önce tartıştığım iki "keskin devrimci", "sıkı solu" kişilerin konumlarını ben bir hayli güldürüyor şimdi. Ama daha çok düşündürdüğü de bir gerçek.

Bölgedeki gençlerin el üstünde tutukları, bu yaman baylar, söze "oligarşi" diye başlıyorlar, gene "oligarşi" ile bitiriyorlardı.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler ittifakı gibi kavramlar saygı ile karşılanmakla beraber "devrimci gençler" daha cazip görünüyordu onlara. Evet, ama "devrimci" gençler, işçi sınıfının yolunda ve öncülüğünde" saplaması ise onlara "oportünist" bir yaklaşım gibi görünüyordu...

Bu bayların benimle tartıştıktan sonra, benimle ilgili kanıqlarını bir dosta özetlemeleri de çok şeker şeydi: Dürist ama oportünist bir TİP'li ile tanışmışlardı!..

Şimdi bu hukuk tahsil etmiş bayları merak edeceksiniz. Söyleyeyim: Birisi CHP'nin bir il başkanı, öteki bir kooperatif birliğinin genel müdürü...

Dobra dobra "ben CHP'liyim" diyen kişiye saygılıyım. Ama bir takım trampelenleri kullanmak için bu laf kalabalığına ne gerek vardı değil mi?

14 Ekim seçimlerine gidiyoruz. Şimdi iyice bir bakalım ve çok değil bir iki yıllık geçmiş de gözününe alıp iyice düşünelim.

Kim veya kimler "sigara tıbben faydasız ama ekonomik olarak faydalı bir maldır" diyor. Tipatıp böyle söylemese bile bu mantığın suyuyla beslenen politik tutum ve gelişmeleri iyi tanımak gerek. Bu mantığın kapitalist özü çok şeyi anlamaya ve anlatmaya yetecektir...

Ferhat Gün

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, İLERİCİ AYDINLAR, İLERİCİ GENÇLER!..

Türkiye İşçi Partisi 14 Ekim 1979' da seçim yapıpolar 29 ilin tümünde birden seçimlere giriyor.

Seçim dönemleri, Partimizin, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde, sesini ülke çapında ve yoğun biçimde duyurabilme olanaklarını vermektedir.

Seçim çalışmalarının en etkin ve başarılı sonuca ulaşmasında Partililerin cesur, özverili çalışmalarının yanı sıra, Partimize inanmış, gönüllü vermiş arkadaşlarımızın da katkıları büyük önem taşımaktadır.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu'nun Parti'nin tüm üye ve aday üyelerinin aylık gelirlerinin belli bir yüzdesini Ağustos, Eylül, Ekim aylarında Parti merkezine bağış olarak göndermeleri konusundaki kararını Parti dostlarına da duyurmaktadır.

Gerçek ve kurtuluş yolu olan sosyalizmin ve sosyalist mücadelenin güçlendirilmesi, aynı zamanda faşizme karşı mücadelenin de kalıcı sonuca ulaşmasını sağlayacaktır.

Yurtteverler, antifaşistler, ilerici, demokratlar,

Tüm sosyalistler!..

Bağış kampanyasına. Görev Başına!

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL MERKEZİ

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
Bağış Kampanyası, Mesap No: 60
Ziraat Bankası — Çemberlitaş Şubesi
İSTANBUL

TKİ İŞÇİLERİ İLE DAYANIŞMA

Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) Genel Müdürlüğü'ne ve Genel Müdürlüğe bağlı işyerlerinde yetkili olan, Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonu Sendikası 6 Eylül günü greve gitti.

TKİ'ye bağlı kömür tevzi işyerinde greve bulunan işçiler ile dayanışma gösterisine İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ Ankara Şubesi halk türkükleri korusu ile katıldı. Özgün halk türküklerinin ve halk oyunlarının sergilendiği gösteride grevci işçiler İşçi Kültür Derneği gösterilerine türkü söyleyerek ve halk oyunları oynayarak katıldılar.

Gösteri bitiminde konuşan İşçi Kültür Derneği Genel Sekreteri A. Naki Öner "İşçi ve emekçilerin ekonomik-demokratik talepleri yönünde geliştirilen eylemler, işçi ve emekçilerin salt bu haklarının elde edilmesine yönelik değildir. Grev, işçilerin sınıf mücadelesinde önemli derslerin alındığı bir eylemdir, grevini destekliyor ve başarılar diliyoruz. Yaşasın örgütlü mücadelelerimiz!" dedi. 1 saat siren gösteri sonrasında tüm işçiler İşçi Kültür Derneği'ni büyük bir coşku ile uğurladılar.

TKİ'ye bağlı tüm işyerlerinde gidilen grev aynı akşam Bakanlar Kurulu tarafından yasaklandı.

Türkiye İşçi Partisi adayları

İstanbul

1. Behice Boran

Behice Boran (Hatko) 1910 yılında Bursa'da doğdu. 1927'de Arnavutköy Kız Kolejini orta kısmından, 1931'de lise kısmından mezun oldu. 1934 sonbaharında Michigan Üniversitesinden verilen bir bursla Amerika'ya gitti. Sosyolojide doktora yaparak 1939 yılı başlarında yurda döndü. Aynı yıl Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'ne sosyoloji doçenti olarak tayin edildi.

1941 Ocak ayında bir grup arkadaşıyla birlikte "Yurt ve Dünya" dergisini yayınlamaya başladı. Daha sonra da "Adımlar" dergisini çıkardı. Her iki dergi 1944 baharında Bakanlar Kurulu kararıyla kapatıldı. Bu dergiyi çıkaranlar solculukla suçlandılar ve o sırada yayınlanan "Görüşler" dergisinde Boran'ın yazısı çıktı, diğer üç öğretim üyesi de aynı dergiye yazı vaat ettikleri için dördünün de haklarında idari tahkikat açıldı, bakanlık emrine alındılar. Danıştay'a açıldıkları davayı kazanıp görevlerine iade edilmekle beraber tahkikatları ardi kesildi. 1948'de Boran dahil üç öğretim üyesi aleyhine Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı. Dil Tarih Coğrafya Fakültesi bütçesi Millet Meclisi'nden geçen için öğretim üyesinin kadroları kaldırıldı. Daha sonraları Behice Boran 15 ay hapis cezasına mahkum olunca üniversite öğretim üyeliğinden ihraç olundu.

1950 Temmuz'unun ortalarında Türk Barışseverler Derneği'ni kurdu. Aynı ay sonlarında, Demokrat Parti hükümeti konuyu Meclis'e getirmeden, Kore savaşına asker göndermek kararı alınca, Barışseverler Derneği Meclis Başkanı'na bir telgraf çekerek olayı protesto etti. Ertesi gün de İstanbul'da aynı konuda 30 bine yakın bildiri dağıttı. Bunun üzerine Behice Boran ve arkadaşları tutuklanarak askeri mahkemeye sevk edildiler. Ceza Kanununun 161. madde 4. bendine göre 15 ay hapis cezasına mahkum edildiler.

1946 Mart'ında Nevzat Hatko ile evlenmiş olan Boran'ın bu dava sırasında Eylül 1951'de bir oğlu dünyaya geldi.

1953 Eylül ayının sonlarına doğru, 1951'de başlatılan "Gizli Komünist Partisi Kovuşturması"na ilişkin olarak yapılan toplu tutuklamalar sırasında tutuklandı. Şubat 1954'de ilk duruşmada tahliye oldu ve yazalama sonunda beraat etti.

1962 yılı sonlarına doğru Türkiye İşçi Partisi'ne üye oldu. 1964 Şubat'ında İzmir'de yapılan I. Büyük Kongrede Genel Yönetim Kurulu üyeliğine, o kurul tarafından da Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçildi. 1966'daki II. Büyük Kongre'de yine aynı görevlere getirildi. 1965 seçimleri sonunda milletvekili olarak parlamento'ya girdi. 1969'da Partinin Genel Sekreterliğine, IV. Büyük Kongre'de.

Genel Yönetim Kurulu üyeliğine, oradan da Genel Başkanlığa seçildi.

12 Mart'tan birkaç ay sonra Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu'nun bir kısmı üyeleriyle birlikte gözaltına alındı. 6 Ekim 1971'de tahliye edildiler. 23 Haziran 1972 günü duruşmada yeniden tutuklandılar. 1974 yılında af kanununun kendilerini af dışı bırakan maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptali üzerine tahliye oldular. 15 yıla mükemmelen Boran'ın hapisliği 29 ay sürmüştür.

1975 yılında Parti Tüzüğü uyarınca Büyük Kongre yetkisini taşıyan kurucular heyeti Boran'ı Genel Başkanlığa seçti. Şubat 1977'de toplanan I. Büyük Kongre sonucunda Genel Başkanlığa getirildi. Behice Boran II. Büyük Kongre sonucunda yeniden Genel Başkan seçildi.

4. Tayyar Bora

Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Tayyar Bora 1939'da Buldan'da doğdu. 1961 yılında sözü geçen fakülteyi bitiren Bora, 1966 yılında doçentlik çalışmaları tamamladı. Prof. Bora'nın askerlik süresini tamamladıktan sonra 1973 yılında üniversiteye dönmek üzere yaptığı başvuru, atama kararnamesinin yasalardan çıkmayarak, onaylanmayan Millî Eğitim Bakanlığı'na engellenmek istendi. Sonunda kararname onaylanarak Bora, 1977'de Profesörlüğe yükseltildi. 1974 yılında TOBİTAK üyeliğine seçilen Prof. Bora, 1977'den itibaren arasıyla TOMOD İzmir Şubesi Yönetim Kurulu üyeliği, TOMOD İzmir Şb. Başkanlığı görevlerinde bulundu. Barış Derneğinin İzmir Temsilciliği'nde Yönetim Kurulu üyesi olarak görev alan Bora'nın, doktora, doçentlik ve profesörlük takdim tezleri ile birlikte 16 araştırma, 5 derleme ve 2 ders kitabı olmak üzere 35 yayınlanmış yapıtı vardır.

AGRI: 1) Tarık Ziya Ekinçi, Hekim, Dahiliye Mütebassısı
AMASYA: 1) Turgut Altın, Veteriner hekim.
ANTALYA: 1) Prof. Veli Lök, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi, 2) Turhan Tuna, Makine Yüksek Mühendisi, Petkim Aliağa Kompleksi Grup Başkanlığı Malzeme İktisat Müdürü.
ARTVİN: 1) Selahattin Karababa, İnşaat Yüksek Mühendisi
BALIKESİR: 1) Rıdvan Vural, Eğitimci, İstanbul-Kadıköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi Eğitim Uzmanı, 2) Aydın Obuz, Jeolog MTA Maden Etüd Dairesinde Teknik Görevli, 3) Cemil Fişkın, Avukat
BİTLİS: 1) Tahsin Ekinçi, Avukat
BURDUR: 1) Müşfik Erem, Yüksek Mimar-Mühendis
ÇANAKKALE: 1) Süleyman Kandemir, İzmir Eğitim Enstitüsü Öğretmeni, 2) Beril Eyüboğlu, Psikolog
ERZİNCAN: 1) Vechi Timuroğlu, Millî Eğitim Bakanlığı Damgmanı, Ankara Atatürk Lisesi Eski Müdürü
ERZURUM: 1) Barı Sarıkaya, Makine Yüksek Teknikeri, 2) İbrahim Aksın, Elektrik Yüksek Mühendisi, 3) Kadir Tolu, İktisadi Ticari Ümler Akademisi Mezun, Muhasebeci
HAKKARİ: 1) Erol Altaylı, Yüksek Mimar Mühendis

HATAY: 1) Süleyman Ç. Tayanç, Diş Hekimi
İSPARTA: 1) Yüksel Mühendisi, Ege Üniversitesi Başkan Yardımcısı
İSTANBUL: 1) Behice Boran, 2) Ali Çi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Göker, Makinebank Genel Müdürlüğü
4) Profesör Tayyar B. Ziraat Fakültesi Doçenti (Bağcı), Karşıyaka Mehmet Selik, Bilgi Fakültesi Doçenti-Yazar, 8) Yardımcı ODTÜ, Yardımcı Po Mina Urgan, Emekli Edebiyat Fakültesi Mühendisi, Tiyatro KARS: 1) Nihat Sarı, Sekreteri, 2) Ahmet hendi, 3) Cemalettin KUTAHYA: 1) Yılmaz Kaçmak, Emekli İktisat MARDİN: 1) Necati Yardım Uraz, İnşaat Yüksek Mühendisi

2. Alp Selek

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu Üyesi. Avukat, 1930 doğumlu, evli. İki çocuk babası.

TİP kurucu üyelerinden olan Alp Selek, Merkez Disiplin Kurulu Başkanı ve 1971 öncesinde TİP Genel Sekreterliği ve İzmir Milletvekilliği görevlerinde bulunmuş olan Cemal Hakkı Selek'in oğludur.

1962 yılında TİP'e üye olan Alp Selek, 1971 yılına kadar ilçe başkanlığı, il yönetim kurulu üyeliği yaptı. 4. Büyük Kongre'de Genel Yönetim Kurulu'na seçildi. Anayasa mahkemesinde TİP'in kapatılması için açılan davada savunma görevi yaptı. 12 Mart sıkıyönetim mahkemelerinde TİP yöneticileriyle birlikte birçok sanığın savunmalarında görev aldı. DİSK ve Maden-İş ile çeşitli sendikaların avukatlığını üstlenen Selek, DİSK Hukuk Müavirliği, Maden-İş ve Turizm İş Hukuk Dairesi Müdürlükleri yaptı.

Kavel grevinde tutuklanan işçi liderlerinin savunmasını üstlenen ve 15/16 Haziran olaylarında tutuklanan DİSK yöneticilerini ve işçileri savunan Alp Selek, Karabük'ten Karadeniz Ereğlisi'ne, Adana'daki Bosa olaylarından İstanbul'daki Demir Döküm olaylarına kadar yüzlerce direniş ve grevlerde işçileri savundu.

Alp Selek halen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu üyesidir.

3. Aykut Göker

TUTED Genel Başkanı Aykut Göker, 1938 yılında Eskişehir'de doğdu. İlk ve orta-öğrenimini Eskişehir'de tamamladıktan sonra 1960 yılında İTÜ Makina Fakültesi'nden mezun oldu.

1960'tan bu yana kamu kesimindeki çeşitli kuruluşların değişik kademelerinde görev yaptı. Aykut Göker şu anda Sümerbank Genel Müdürlüğü'nde Kimya Proje Şubesi'nin Müdürlüğü'nü de sürdürüyor. TUTED Genel Başkanı Göker, 1968'ten bu yana Teknik elemanlarla ilgili bazı demokratik kitle ve meslek örgütlerinde de görev yaptı. 5 Haziran 1977 milletvekilli genel seçimlerinde TİP İstanbul aday listesinde görev aldı.

5. Necati Yardımcı

Kırklareli Vali Muavini. Hatay-1934 doğumlu. Evli, iki çocuk babası. 1957 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitiren Yardımcı, Taşova Türkeli, Çermik, Dicle, Enez, Muratlı, Çayeli ve Pınarbaşı ilçelerinde kaymakamlık, İçel, Sakarya, Kütahya ve Edirne'de Hukuk İşleri Müdürlüğü yaptı. Çermik İlçesi kaymakamı iken faşistlerce öldürülen Doğan Öz ile birlikte görev yapan Yardımcı, her sosyalist aydın gibi çeşitli baskılarla karşılaştı.

6. Mehmet Selik

Ankara Üniversitesi SBF Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Selik 1932 yılında Kuşadası'nda doğdu. 1954 yılında SBF'den mezun olan Selik, 1955-60 yılları arasında İTÜ İktisat Fakültesi'nde doktorasını tamamlayarak 1968 yılında doçent oldu. 1962 yılında TİP'ne üye olan Doç. Dr. Selik 1966 Malatya Kongresi'nden sonra da Genel Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyesi olarak görev yaptı. 1971 yılında GYK kampanyası Genel Sekreterlik Vekili ve Mali Sekreterlik görevlerini yürüttü. Selik'in Kapital çevrisi yanında Marksist Değer Teorisi (üç baskı) ve İktisadi Doktrinler Tarihi (iki baskı) ile bir dizi çevirileri yayımlandı.

7. Hüseyin Baş

Gazeteci-Yazar Sami Sun 1929 doğumlu. Evli.

Halen Politika gazetesinde dış politika yazarlığı yapan Hüseyin Baş 1962 yılında TİP'e üye oldu. Partinin ilk program çalışmalarında görev aldı. Türkiye Gazeteciler Sendikası, Türkiye Yazarlar Sendikası ve Barış Derneği üyesi olan Baş, Sinematek Derneği ve Barış Derneği'nin kurucu üyelerindendir. Aynı zamanda Barış Derneği Genel Yönetim Kurulu ve Dünya Barış Konseyi üyesi olan Baş, çeşitli uluslararası barış toplantılarına katıldı.

Birçok dergi ve günlük gazetede dış politika ve sanat yazıları yayınlanan Hüseyin Baş, yazılanlardan dolayı birçok kez yarılandı. Hakkında açılan davalar arasında Başbakan'a (Demirel) hakaret, komünizm propagandası gibi konular yer alıyor. Halen komünizm propagandası yapmaktan açılan bir davası devam etmekte olan Baş, Galatasaray ve Paris Gazetecilik Yüksek Okulu Mezunudur.

ri açıldı

Alioğlu, Avukat, 2) Taner
ventoğlu, Elektrik Yüksek
Mühendisi Yapı ve Fen İşleri Da-

İstanbul, Türkiye İşçi Partisi
Genel Sekreteri, Türkiye İş-
çiler Kurulu Üyesi, 3) Ay-
han, Yüksek Mühendisi, Sümer-
gideri Proje Şube Müdürü
(Bağımsız), Ege Univer-
sitesi Profesörü, 5) Necati Yar-
dareli Vali Muavini, 6) Do-
ğru, Ankara Üniversitesi Siyasal
Bilimler Fakültesi, 7) Hüseyin Baş, Gazete-
ci Profesör Güney Gönenç,
İstanbul Profesörü, 9) Profesör Fatma
Mina, İstanbul Üniversitesi,
10) Yılmaz Onay, İnşaat-
çılar Sendikası-Yazar.

Türkiye İşçi Partisi Genel
Sekreteri, Elektrik Yüksek Müh-
endisi, Çekli, Makine Mühendisi
Yokman, Avukat, 2) Halil
Yılmaz, Mühendisi.

MUŞ: 1) Salih Şahin, Avukat.
RİZE: 1) Ahmet Ali Akar, Avukat.
SAMSUN: 1) Abdullah Çavuşoğlu, Elektrik Yüksek
Mühendisi, 2) Nermine Aksın, Avukat, 3) Celal Pi-
rim, Türkiye Çimento Sanayi A.Ş. Teftiş Heyeti
Eski Başkanı, 4) Özgür Erolcay, Eczacı.
SİRT: Yücel Onen, Avukat
TOKAT: Abdurrahim Uluğ, Emekli Teknik Öğret-
men, 2) Nurettin Güllal, Emekli Öğretmen
VAN: Yavuz Erkoçak, Dahiliye Mütchassısı, Ankara
Numune Hastanesi Birinci Dahiliye Kliniği Şefi
YOZGAT: 1) İlhan Alkan, Ortaokul Öğretmeni,
2) Naci Dinçer, Devlet Planlama Teşkilatında Üz-
man

MİLLETVEKİLİ ARA SEÇİMİ ADAYLARI

AYDIN: 1) Ahmet Ok, İşçi
EDİRNE: 1) Hamdi Akman, Köylü
KONYA: 1) Ali Kurt, İşçi-Teknik Ressam.
MANİSA: 1) Hasan Üdes, Tarım İşçisi, Sendika Yö-
neticisi
MUĞLA: 1) Osman Aybers, Mimar

CUMHURİYET SENATOSU
MANİSA ARA SEÇİM ADAYI
1) Hasan Hüseyin Saçaklıoğlu, Avukat

Nihat Sargın

TİP'nin Kars ilinde Cumhuriyet
Senatosu seçimleri aday listesinin 1.
sirasında yer alan Parti Genel Sekre-
teri N. Sargın 1926'da İstanbul'da doğ-
du. İlk ve orta öğrenimini tamamladı-
ktan sonra İstanbul Tıp Fakültesi'ne
girdi. 1946'da üniversite öğrencisi-
ken dönemin sosyalist öğrencilerini
bir araya getiren "İstanbul Yüksek
Tahsil Gençlik Derneği" kurucuları
arasına katıldı. İlk dönem bu derne-
ğin Genel Sekreterliğini yapan Sargın
daha sonra derneğin yayın organı
"Hür Gençlik" dergisinin sahibi ve
yazı işleri müdürü oldu. 1950'de De-
mokrat Parti hükümeti'nin Kore'ye
asker gönderme kararı üzerine "Hür
Gençlik"te yayınladığı "Gençliği Barış
Mücadelesine Çağırıyoruz" ve "Barış-
çı Gençlik Protesto Ediyor" başlık-
lı yazılardan dolayı tutuklanarak As-
keri Siyasal Mahkemeye 3 yıl 6 ay ağır
hapse mahkum edildi. Cezasının bit-
tirmesi 40 gün kala yasasının değişme-
siyle tahliye edildi.

Fakültesi bitirdikten sonra Yıldız
Başımara'ya evlendi. 6-7 Eylül 1955
olayları sırasında sıkıyönetim tarafın-
dan tutuklandı. 4 ay tutuklu kaldı.
Asistanlığı sırasında 1962 başlarında
"Temel Hakları Yaşamla Derneği"
nın kurucu yönetim kurulunda görev
aldı. Aynı yıl Türkiye İşçi Partisi'ne
girdi ve parti'nin Merkez Etüt Bürosu
ve Örgüt Bürosu'nda çalıştı. 1964 ba-
şında yapılan ilk Büyük Kongre'de Ge-
nel Yönetim Kurulu'na ve Genel Sek-
reter yardımcılığına seçildi. 1966'da
Malatya'da yapılan İkinci Büyük

Kongre'den yeniden Genel Yönetim
Kuruluna seçildi ve Genel Sekreter-
liğe getirildi.
1968'de Genel Sekreterliği sırasın-
da Parti İçinde başgösteren sağ sapma-
ya karşı muhalefet içinde yer aldı.
Üçüncü Büyük Kongre'de Genel Yöne-
tim Kurulu yedek üyeliğine ve 45 gün
sonra yapılan Olağanüstü Büyük Kon-
gre'de Genel Yönetim Kurulu üyeli-
ğine seçildi. Daha sonra sapmanın yö-
netimden tasfiyesiyle yeniden Merkez
Yürütme Kurulu üyeliğine getirildi.
Dördüncü Büyük Kongre'den Parti

kapatılıncaya kadar Genel Yönetim
Kurulu üyesiydi.

12 Mart döneminde sıkıyönetimce
tutuklanıp 141. maddeden yargılandı.
6 ay tutuklu kaldı.

1975'te ayla birlikte Türkiye İşçi
Partisi'nin kuruluş hazırlıklarında gö-
rev aldı. Parti kurucu üyeleri arasında
yer aldı ve Genel Sekreter seçildi. Bir-
rinci Büyük Kongre'den sonra Genel
Sekreterliğe seçildi. Nihat Sargın İkinci
Büyük Kongre'de yeniden aynı gö-
reve getirildi.

Ağrı

Tarık Ziya Ekinci

TİP'nin Cumhuriyet Sena-
tosu Kars ili adayı Tarık Ziya
Ekinci 1925'te Lice'de doğdu.
İstanbul Üniversitesi Tıp Fa-
kültesi'nde öğrenimini tamamlayan
Dr. Ekinci ihtisasını Fransa'da tamamladı.
Tarık Ziya Ekinci 1965-1969 yasama
döneminde Türkiye İşçi Partisi
Diyarbakır milletvekili olarak
parlamentoda görev aldı. Ekin-
ci'nin TİP yönetim kademele-
rinde aldığı görevler arasında
Genel Sekreterlik ve Genel Yö-
netim Kurulu üyeliği de vardı.
1971 yılında 12 Mart'ta birlik-
te T.Z. Ekinci de gözaltına alı-
narak hüküm giydi. Ekin-
ci,

1975 yılında Türkiye İşçi Par-
tisi'nin yeniden kuruluşu ça-
lışmalarına da katıldı ve Parti
kurucuları arasında yer aldı.
TİP Merkez Disiplin Kurulu ve

Diyarbakır İl Yönetim Kurulu
üyeliği görevlerinde de bulun-
muş olan Ekinci, 1977 seçim-
lerinde Diyarbakır'da TİP mil-
letvekili aday listesinde yer aldı.

Antalya

Aydın

Veli Lök

TİP'nin Cumhuriyet Senatosu
Antalya aday listesinde 1. sırada yer alan Ege Üniversitesi Tıp Fa-
kültesi Ortopedi-Travmatoloji öğretim üyesi Prof. Dr.
Veli Lök, 1932'de İzmir'in Üzünde köyünde doğdu.
1956 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden
mezun olan Lök, Ege ve İstanbul Üniversiteleri Tıp Fa-
kültelerinde asistan olarak görev yaptıktan sonra, 1964
yılında Ege Üniversitesi'nde görevinden ayrıldı ve 1965
yılında katar F. Almanya'da çalışmalarını sürdürdü. Veli
Lök 1969 yılında Ege Üniversitesi'nde ortopedi ve tra-
vmatoloji bilim dalında doçent, 1975 yılında ise profesör
oldu. Yurtiçi ve yurtdışı bir çok yayında 50'ye yakın
çalışması yayınlanan Prof. Lök Uluslararası Ortopedi-
Travmatoloji Derneği, Uluslararası, Artroskop Derneği,
Akdeniz ve Ortadoğu Ortopedi-Travmatoloji Derneği,
Türk Ortopedi-Travmatoloji Birliği, Türk Spor Hekimliği
Derneği, Türkiye Spor Hekimliği Federasyonu, Ege Or-
topedi-Travmatoloji-Rehabilitasyon Derneği, TOBİTAK
Dauşama Kurulu üyeliğini de sürdürüyor. TÜM-
DER ve Barış Derneği üyesi de olan Lök yurtdışında katıldığı
9 uluslararası kongrenin yanı sıra yurtdışında de 19 bilim-
sel toplantıya başkanlık etti.

Ahmet Ok

İzmir Belediyesi ESHOT Genel Müdürlüğü'nde
işçi olarak çalışan Ahmet Ok, 1934 yılında
Denizli ili Acipayam ilçesinin Alaattin köyünde
doğdu. 1956 yılında Edirne Erkek Sanat Ensti-
tüsü'nü bitirdi. Öğrenimini tamamladığı günden
bu güne, birçok işyerinde işçi olarak çalıştı. İş-
çilik yaşamı boyunca birçok baskıya göğüs ger-
mek zorunda kaldı. Sendikacı çalışmaları nedeniyle
birçok kez işten atıldı, çeşitli yerlere sürgüne
gönderildi. 1971 yılında TEK'e bağlı İzmir Ter-
mik Santral'ına nakledildi, burada Ges-İş Sendi-
kası'nın İzmir TEK Şubesi'ni kurdu ve şube baş-
kanlığına seçildi. Ges-İş Sendikası'nın DISK'e
katılması için uzun yıllar mücadele etti. Bu ça-
bı sonucu fiili sahidlarla karşılaştı. Ges-İş Sendi-
kası'nın DISK'e katılması mücadelesinde yaptığı
öncülük sonucu, 1975 yılında Sendika'nın Ge-
nel Sekreterliği'ne seçildi. Ancak bazı yönetici-
lerin girişimleri sonucu 1976 yılında sendikadan
İhraç edildi.

8. Güney Gönenç

ODTO Elektrik Mühendisliği Bö-
lümü öğretim üyesi Y. Prof. Dr. Gü-
ney Gönenç, 1933 yılında Ankara'da
doğdu. 1955 yılında İTO Elektrik Fa-
kültesi'ni bitiren Gönenç, bu fakülte-
de asistanlık yaptıktan sonra 1963'te
ODTO'daki görevine başladı. Daha
sonra ABD'de M.S. ve İngiltere'de
doktora eğitimi yapan Gönenç, ha-
len bilgisayar teknolojisi ve ilişkin da-
larda eğitim ve araştırma çalışmalarını
sürdürmektedir. Yurtiçi ve Yurtdi-
şi bilimsel kongrelere katılarak Türki-
ye'deki ve yabancı bilim dergilerinde
makaleler yayınlayan Gönenç Kana-
da'da Windsor Üniversitesi'nde araş-
tırma görevlisi, HÜ ve KTÜ'de öğre-
tim üyeliği görevlerinde de bulundu.
Gönenç New York Türk Öğrenci Der-
neği, İngiltere Türk Öğrencileri Fede-
rasyonu ve Türkiye Bilimsel Derneği
Genel Başkanlıklarında bulundu. Ay-

rica Elektrik Mühendisliği Odası'nı
çeşitli yönetim kademelerinde görev
yapan Gönenç, TÜMÖD'ün kurucu
üyeleri ve MYK üyeleri arasında da
yer aldı.

9. Fatma Mina Urgan

İngiliz Dili ve Edebiyatı
Profesörü, emekli. İstanbul-
1915 doğumlu. Dul, iki çoc-
uk anası.

İstanbul Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi Fransız
Filiolojisi bitiren ve İngi-
liz Dili ve Edebiyatı bölü-
münde doktorasını yapan
Fatma M. Urgan, 1962'de 'İP'e üye oldu. Demokrat Parti hükümetince profe-
sörlüğü engellenen Urgan 27 Mayıs'tan hemen sonra profesörlük hakkını aldı.
Oç ay sonra 147'lerle birlikte komünist olduğu gerekçesiyle üniversiteden atıldı.
1961'de kurulan Temel Hakları Yaşamla Derneği'nin kurucu üyesi olan
Urgan, 12 Mart döneminde gözaltına alındı. Urgan'ın çevirileri ve incelemeleri
20 cilt tutarındadır.

10. Yılmaz Onay

İşçi Kültür Derneği Ge-
nel Başkanı Yılmaz Onay,
1937 yılında Gaziantep'in
Çokubbe köyünde doğdu.
Orta ve ilçe öğrenimini
Ankara'da tamamlayan
Onay, yüksek öğrenimini
İstanbul Teknik Üniversitesi
İnşaat Fakültesi'nde ta-
mamladı. Bu arada İTO Sanat Kulübünde tiyatro çalışmalarında bulundu. 12
Mart döneminde Ankara Sanat Tiyatrosu'nda "Hitler Rejiminin Korku ve Sefa-
leti" adlı oyunu sahnelledi. Daha sonra Ankara Çağdaş Sahne'nin kurucuları
arasında yer aldı. "Yusuf İle Menoiti" ve "Grev" oyunlarındaki başarıları ile
çeşitli ödülleri aldı. Yılmaz Onay daha sonra çalışmalarını İşçi Kültür Derneği
çatısı altında sürdürmeye başladı. 1978 yılında da Türkiye İşçi Partisi'ne üye
oldu. İşçi Kültür Derneği'nin son genel kurulunda da Genel Başkanlığı seçildi.
Halen TOBİTAK Yapı Araştırma Enstitüsü'nde çalışan Yılmaz Onay
aynı zamanda Sosyal-İş Sendikası işyeri temsilcisi olarak görev yapmaktadır.

Bölücülük, toprak ağalığı

31 Temmuz 1979 gecesi Hilvan ilçesinin Kırbaşı köyünde Urfa Milletvekili M. Celal Bucak'ın yaralanmasıyla sonuçlanan silahlı çatışma üzerine AP lideri Süleyman Demirel'in öncülüğünde tüm burjuva partilerinin katıldığı ve burjuva basınının desteklediği doğuda bölücülük savları yoğun bir biçimde yeniden gündeme geldi.

Türkiye'de demokratik yaşamı baskı altında tutmak için sürekli şekilde gündemde tutulan bölücülük savları, zaman zaman, yoğunluk kazanmakta, toplumsal yaşamın başta gelen büyük boyutlu bir sorunu olarak yansıtılmaktadır. Özellikle tekeldi burjuvazinin ekonomik, sosyal ve politik bunalımlarının yoğunlaştığı dönemlerde, büyük burjuvazinin sözcüleri, onu temsil eden has partilerin yöneticileri ve denetimindeki boyalı basın "bölücülük tehlikesi"ne karşı kamu oyu oluşturmada birbirleriyle yarışmaktadırlar.

Ülkede turmanan faşizmin tezgahladığı terörist eylemler, soykırımın varan toplu katli olaylarının sıklaşması, özellikle Mırsas olaylarıyla doruk noktasına ulaştığı dönemde "can ve mal güvenliğini tehdit eden, demokratik yaşamı tehlikeye sokan silahlı saldırı olaylarını önlemek ve faillerini yakalamak için" sıkıyönetim ilan edildi.

Faşist katliamlar failleri yakalandıkça, bunların arkasındaki güçler, gizli ve açık örgütler peş peşe ortaya çıkıyordu. Bu gelişmelerden büyük ölçüde rahatsız olan büyük burjuvazi, denetimindeki basın organları, onun has partilerinden AP ve MHP sözcüleri dikkatleri başka alana çekmek, tekeldi büyük burjuvazinin bunalımlarına çözüm getirecek yeni bir iktidar biçimi için demokratik bak ve özgürlükleri daha da kısıtlamak amacıyla, doğuda bölücü akımların ülkeyi tehdit edici boyutlara ulaştığı konusunda bir kampanya açtılar. Bu kampanya ile, çoktan büyük burjuvazie yaslanma politikasını benimseyen CHP ve onun hükümeti de bölücülük tehlikesini kabul ederek, doğu ve güneydoğu illerini de sıkıyönetim kapsamı içine aldı.

Büyük burjuvazi ve onun önde gelen temsilcisi AP ve MHP'nin "vatanın ve ulusun bölünmezliği"nin tehlikeye olduğu gamatallara karşın, sıkıyönetimin 6 aylık uygulaması, diğer yandan akıl almaz baskı yöntemlerinin işletilmesine karşın bölücülük savlarına haklılık kazandırarak ciddi hiç bir kanıt bulunamamıştır. Sıkıyönetim mahkemelerinde bölücülüğe ilişkin sağlam dayanaklı hiçbir dava açılmamıştır.

TOPRAK AĞALARI VE BÖLÜCÜLÜK

Somut gerçekler karşısında bölücülük savları tuzla buz olan büyük burjuvazi ve sözcüleri provokasyon için yeni fırsatlar kollamaya başladılar. 31 Temmuz 1979 gecesi Hilvan'ın Kırbaşı köyünde, ağalar arasındaki rekabetten kaynaklanan silahlı çatışmada AP Urfa Milletvekili M. Celal Bucak'ın yaralanması olayı ile bu olanak doğdu. İran'daki son gelişmelerin çağrışımından yararlanıp bölücülük savlarını yeniden canlandırarak ortaya sürmek için bu olay burjuva sözcüleri için bulunmaz bir fırsat oldu. AP lideri Süleyman Demirel başta olmak üzere, büyük burjuvazinin tüm sözcüleri ve burjuva basını koro halinde bölücülük savlarını yeniden yoğun bir biçimde ortaya sürdüler. AP Başkanı Süleyman Demirel kamuoyu önünde

yinelediği bu savları Cumhurbaşkanına katma da iletmekten çekinmedi. Oysa olay, ağalık kurumunun iç çelişkilerinden birini sergiliyordu. Olayı katılan bazı kişilerin özel niyetleri bu gerçeği değiştiremezdi.

Toprak ağaları kapitalist gelişmenin sağladığı olanaklarla birlikte siyasal gücü de arkalarına alarak doğuda büyük bir etkinlik kazanmışlardır. Geniş köylü yığınlarına ve emekçi kitlelerine yaşamı bir cehennem haline getirmişlerdir. Toprak ağaları, aşıret ilişkileri, ağalık kurumu ve şeyhlik otoritesinin kaynaklandığı feodal üst yapı olanakları yanında, ekonomik güç ve siyasal destek ile güçlenerek bir yandan denetledikleri fakir köylü ve emekçi halkı en ağır biçimde sömürürken, diğer yandan kendi iç çelişkilerini de silahlı çatışmalarla çözerek daha üstün güç odaklarının oluşmasını sağlamayı başarmışlardır. Kanun kaçakları, katiller, hırsızlar hep ağaların himayesine sığınarak bu güç odaklarının etkinlik kazanmasına olanak vermektedir.

Yıllardan beri ağaların denetimindeki silahlı eşiyanın köy basması, dağa adam kaldırması, hayvan hırsızlığı, faili belirlenemiyen cinayetler, iç rekabetten kaynaklanan çok sayıda insanın katıldığı silahlı çatışmalar doğuda köylü ve emekçiler için yaşamın doğal bir parçası haline gelmiştir. Fakat büyük burjuvazinin ne sözcüleri, ne siyasal temsilcileri ve ne de denetimindeki basının bu yaşam biçimine karşı hiç bir tepkisi olmamıştır.

Kasaba ve şehirlerde yaşayan emekçiler de bu baskı ve zulümden nasibini almaktadır. İşçi ve esnaftan ağa payı, şeyhlik ödentisi alınması doğal sayılmaktadır. Bunun yanında haraç alınması, alman borçların ödenmemesi gibi zora dayalı uygulamalar da ekakı değildir. Son zamanlarda toprak ağalarının himayesindeki vurucu timler şehir ve kasabalarından köye gitmek için kiraladıkları taksileri köye varduktan sonra alıkoymak ancak 50-1000 bin lira karşılığında iade etmeyi yaygın bir uygulama haline getirmişlerdir. Yerel güvenlik örgütlerine yapılan şikayetler de hiç bir sonuç vermemektedir. Bu gasp olaylarında bazı "iyi niyetli" güvenlik yetkililerinin mağdur vatandaşla gasp toprak ağası arasında aracılık yaparak istenen fidyenin indirilmesi için pazarlığa katıldığına ilişkin söylentiler vardır. Bu olaylarda bazı sorumluların ağalarla işbirliği içinde olduğuna ilişkin şikayetler de yaygındır. Bu işbirliği ya da zorunlu koruyuculuk ağalık otoritesinin güçlenmesine büyük katkıda bulunmaktadır.

Ağalar arasındaki iç rekabetten kaynaklanan silahlı çatışmalar da yaygındır. AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in evreni ayaklandırmasına neden olan Hilvan olaylarından kısa süre önce aynı yörede benzeri pek çok olay geçmiştir. Örneğin Hilvan'da belediye başkanlığını kazanan Paydaşlar Süleymanlar'la giriştikleri silahlı çatışma sonunda arkadaş bir kaç ölü bırakarak, Belediye Başkanlığı'ndan ayrılmak zorunda kalmışlardır. Güçlenen Süleymanlar, Belediye Başkanlığını aldıktan sonra savaşım devam etmiş, bugün üzerinde fırtınalar koparılan Apoc'ların desteğini sağlayan Paydaşlar, Süleymanlar tasfiye ederek kendi denetimlerinde bir Belediye Başkanı seçilmesini başarmışlardır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu halkı güven baskılarla yitirmeyacak

Siverek-Viraneşehir sınırında Başbuk muhtarlığına bağlı bir mezrada katil olayı ile biten ağa ve köylü ihtilafında, Siverek bölgesinin şeyhlik nüfuzu da olan en güçlü toprak ağası salt kırımlı ağalık otoritesini yeniden kurmak için adamlarıyla köylülere karşı silahlı bir saldırı düzenlemiştir. Bu saldırıda beş kişi öldürülmüş, beş kişi de dağa kaldırılmış ve köyün tüm taşınır malları yağma edilmiştir. Bu olaylar üzerine ne burjuva partilerinden, ne de burjuva basınından hiç bir tepki gelmemiştir.

1977 Milletvekili Genel Seçimlerinde, AP'li toprak ağaları, Siverek ve Hilvan'ın köylerinde silahlı terör estirerek oyların hemen tümünün AP'ye verilmesini sağlamışlardır. Seçim sonunda oy vermeyen orta mülk sahibi köylülerle ikinci derecedeki güçsüz ağaların traktörlerinin yakılması, hayvanlarının çalınması, köylerine silahlı baskınlar düzenlenmesi olayları, resmen fail meçhul olaylar olarak gösterilmesine karşın, gerçek failer hemen herkesçe bilinmektedir. AP'nin seçim başarısı olarak yansıtılan bu güç gösterisi köylü ve emekçilerin silinmesine ve AP'li toprak ağalarının daha çok etkinlik kazanmasına neden olmuştur.

Hilvan'daki son olayda, Kırbaşı köyüne silahlı adamlarıyla birlikte mısafirlige giden milletvekili M. Celal Bucak saldırıya uğrarken derhal tüm adamlarıyla silahlı karşı saldırıya geçmiş ve bu çatışmada M. Celal Bucak hafif bir yara alırken saldırıyı yö-

netenlerin önde gelen yöneticisi öldürülmüştür. Olayın oluş biçimi, AP milletvekili ile adamlarının tümünün silahlı olduğunu, yemek esnasında bile silahlarını ateşlemeye hazır durumda yanlarında bulunduklarını göstermektedir. Bir hukuk devletinde yasa organının bir üyesinin yanında en az on uzun menzilli silahlı kişi ile geziye çıkmasının açıklamasını hiç kimsa yapmamaktadır. Olay üzerine büyük görüntüler koparan AP Lideri Demirel de için bu yanını hiç sözkonusu yapmamaktadır. Ağanın ve adamlarının silahlı gezmesi, gerekliğine silah kullanması "hukuk kuralına çok bağlı" burjuvazi için doğal sayılmaktadır. Güvenlik kuvvetlerince yapılan soruşturmada için bu yanı üzerinde durulmamış olması da dikkat çekicidir. Olaydan iki gün sonra, milletvekilinin kardeşi Hakkı Bucak'ın başkanlığında bir grup silahlı, olaya katılanların ılgı oldukları Siverek ilçesinin Arap Kazanı köyüne saldırımlar, ertesi günü aynı topluluk, yine aynı amaçla bu sefer Siverek ilçesine bağlı Arabük köyüne silahlı saldırı düzenlemiştir. Bu her iki saldırıda da en az dört masum yurttaş (kadın, çocuk) öldürülmüş, aralarında kadın da bulunan beş kişi dağa kaldırılmıştır. Ne burjuvazinin denetimindeki basında, ne de olayı sömüren AP lideri Demirel'in açıklamalarında bu insanlık dışı saldırılara yer verilmemiştir. İntikam amacı ile düzenlenen bu saldırılardan ötürü, kimlikleri bilinmeyen saldırıların gününe kadar yakalanmamış olması

da son derece anlamlıdır.

Ağalar arasındaki rekabetten kaynaklanan çatışma ve mücadelelerde hasmı ezmek, ya da bağımlı hale getirmek için olası her araca başvurulur. Şikayet ve ihbar da çok başvurulan araçlardır. Rakip ağalar birbirlerini katil suçu işlemiş oldukları gibi, bürokrasinin duyarlı olduğu BÖLÜCÜLÜK suçlaması ile de ihbar ederler. Ağalar denetleyemedikleri memurları ve aydınları da bölücülük suçlaması ile ihbar etmeyil yaygın olarak kullanmaktadırlar. Yargı organlarına yansıyan bu şikayetlerin kanıtlamak için yalancı şahit kullanmaktan da geri kalmamaktadırlar. Toprak ağaları için BÖLÜCÜLÜK, rakiplerini ezmek, aydınları da sindirmek için kullanılan bir araçtır. Burjuvazi ise bu ihbarları ve savları yaygınlaştırmak kendi sınıfsal egemenliği için politik bir araç olarak kullanmaktadır.

Ağalar arasındaki çatışma ve savaşında, güçsüz düşen, yenilerek bulunduğu yöreyi terk eden ağalar bazan radikal görüşlerin sözcü savunuculuğunu yaparak rakip ağalara karşı işçi sınıfı partilerinin desteğini dahi aramadan çekinmezler. Bu duruma düşmüş azınlık bir toprak ağasının 1970 öncesi Siverek TİP toplantılarına katıldığına, ağalık kurumu aleyhine konuşmalar yaptığının ve toprak reformunun yaman bir savunucusu kesildiğine bilezaat tanık olmuştur. Anlaşmazlık çözüldükten, bu zat eski du-

ve büyük burjuvazi

rumuna kavuştuktan sonra yeni den zulüm ve işkence makinasını işlettiğini ve bu gün en kanlı olayların faili olduğunu duymaktayız.

BÜYÜK BURJUVAZİ AĞALIK KURUMUNU NEDEN DESTEKLEMEDİ?

Kuramsal olarak sanayi burjuvazisinin gerek iç pazanın genişlemesi, gerek tarım sektöründen olası ölçüde kaynak transferi için ve gerekse burjuva demokrasisini yaygınlaştırarak sınıfsal egemenliğini pekiştirmek için büyük toprak sahipliğine dayalı asalak ağalık düzenine karşı olmasa ve ağalık kurumunu tasfiye etmek için radikal girişimlere öncülük etmesi gerekir. Oysa Türkiye'de gerçek durum bunun tam tersi bir doğrultudadır. Büyük burjuvazi ağalık kurumunun savunucusu, destekçisi ve güç kazanmasının yardımcıdır. Bu terslik Türkiye'de kapitalist sanayileşmenin emperyalizme bağımı çarpık bir gelişme süreci izlemesinden kaynaklanmaktadır.

Ancak büyük sanayi burjuvazisinin asalak toprak ağalığı düzenini, desteklemesine neden olan ekonomik etkenler yanında asıl politik nedenler söz konusudur. Türkiye'de sanayi burjuvazisi tek başına iktidar olma olanağına sahip olmadığından toprak ağalarını iktidarına ortak ederek, iktidar için ağalık düzeninin desteğini sağlamayı zorunlu görmüştür. Bundan ötürü çok partili yaşamla birlikte ağalık düzeni hem politik, hem de ekonomik güçle donatılarak, geleneksel etkinliğini daha da artırmış, küçük ve orta mülk sahibi köylülere, topraksız köylülere büyük ölçüde ezme ve sömürme olanağına kavuşmuştur.

Etkin toprak ağaları burjuva partilerinin yerel örgütlerini yönettilerinde yapmaktaki, gerektiğinde ya bizzat seçilmekte, ya da temsilcilerini milletvekili seçtirmektedirler. Tüm bu olanaklarla baskı ve sömürü altında tutulan geniş köylü halkı aynı zamanda burjuva partilerinin oy deposu görevini de yapmaktadır.

Küçük ve orta mülk sahibi köylüler de ekonomik başarısızlıklarına karşın, güçlü ağaların otoritesine boyun eğerek siyasal iradelerini bağımsız olarak ortaya koymaktan çekinmektedirler.

BÖLÜCÜLÜK SAVLARI İLE BURJUVAZİ NE ELDE ETMEK İSTİYOR?

Burjuvazinin bölücülük savları ile neyi elde etmek istediğinin yanıtını vermeden önce, bölücülükten ne kastettiğini açıklamakta yarar vardır. Büyük burjuvazinin sözcükleri hiçbir gizlemeye gerek görmeden bölücülük savı ile "Doğu ve Güneydoğu'da yaşayan kört kökenli vatandaşlarımızın ayrılmış emelleriyle devletin ve ulusun bütünlüğünü bölmeyi amaçladıklarını" belirlemek istemektedirler.

Toplumsal sorunların sınıfsal açıdan derinlemesine çözümlemesinin henüz yaygınlaşmadığı ülkemizde bu savlar yüzeysel bakışla ciddiye alındığından antidemokratik önlemlerin yaşama geçirilmesinde toplumsal destek sağlamaktadır. Aydın kesimde, özellikle bürokrasinin üst katmanlarında oluşturulan şartlanmadan yararlanılarak bölücülük savları ile genel bir tepki

Şoven ve ırkçı baskılara karşı mücadele için tüm emekçilerin birliği

yi oluşturmak her zaman olasıdır.

İşçi sınıfı politik hareketinin önemli bir etkinliği kazandı; ülkemizde işçi sınıfının kazanımlarını hedef alan girişimleri hangi biçim altında olursa olsun defetmek mümkündür. Oysa tarihten gelen genel şartlanmanın etki alanı içinde demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamak, geriletmek için bölücülük savı henüz geçerliliğini koruyan önemli bir araçtır.

Burjuvazi ekonomik ve sosyal bunalımlarına bir çözüm bulmak için tek yol olarak açık ya da kapalı (parlamentar) faşist bir yönetimle mektedir. Burjuvazi için, işçi sınıfının ekonomik ve sosyal kazanımlarını geriletmek, bunalımın yükünü işçi ve emekçi sınıfların omuzlarına yıkmak için başkaca bir yol yoktur. Bölücülük savlarını yaygınlaştırarak burjuvazinin özlemini çektiği geniş tabanlı bir iktidar oluşturmak mümkün olduğu gibi, henüz koşulları var olmayan açık bir diktatör rejimini de gerçekleştirilebilir. Artık "millî birlik ve beraberlik ruhu içinde" "ulusun yüce menfaatleri için" demokratik hak ve özgürlükleri askıya almak, burjuvazinin özlediği tüm ekonomik önlemleri yaşama geçirmek kolayca mümkün olur. Fakat gelişen işçi sınıfı siyasal hareketi, bu hareketin öncülerini bilimsel sosyalistler olarak üstündeki perdeyi kaldırarak, gerçekleri kitlelerin gözleri önüne sererek ve tezgahlanan oyununu bozacaktır. Tekelci burjuvazinin özlemi kursağında kalamaz.

BÖLÜCÜLÜK VAR MIDIR?

Her toplumsal olay sınıfsal bir içeriğe sahiptir. Hiç bir olayı ya da sorunu toplumu oluşturan temel sınıflardan bağımsız olarak düşünmek mümkün değildir. Bölücülük savını irdelerken bu olgunun temel sınıflara ilişkisini incelemek gerekir.

Doğuda egemen belirleyici toplumsal güç toprak ağalığıdır. Gelişen ticaret burjuvazisi de

toprak ağaları ile uyum içinde aynı ideolojik birlikteliğe sahiptir. Toprak ağaları, Türkiye'deki egemen sınıf burjuvazi ile, özellikle tekeli büyük burjuvazi ile bütünleşmiş olarak, emperyalizme bağımı kapitalist düzenin koruyuculuğunu yapmaktadır. Aralarında uzlaşmaz hiçbir çelişki yoktur. Doğulu toprak ağaları ve ticaret burjuvazisi için ulusal pazar Türkiye'nin ulusal sınırlarına dayanır.

Doğulu toprak ağaları kapitalleşme süreci içinde ürünlerini pazarlamada, kredi bulmada her türlü devlet desteğini kolaylıkla sağlayabilmektedirler. Politik ve ideolojik alanlarda bir bütünleşme vardır. Bundan ötürü doğulu toprak ağaları ile burjuvazi arasındaki bütünleşme organik bir bütünleşmedir. Bu bütünleşmenin doğal bir sonucu olarak, Doğuda toprak ağalarının öncülüğünde gelişen bir bölücülük hareketi söz konusu olamaz ve yoktur.

Doğuda sanayi henüz çok zayıf olduğundan, işçi sınıfı da nisel bakımdan çok zayıftır. Köylülükte bağları devam etmektedir. Aşiret bağları, şeyhlik otoritesi, v.b. kurumlar yoluyla ağaların denetimi altındadır. Köylü yığınları da genel olarak ağalık kurumunun denetimi altındadır. Bu koşullarda doğuda var olan işçi sınıfı ile geniş köylü yığınlarının ekonomik, demokratik istem ve özemleri hızla gelişmektedir. Bu istem ve özemlerle "bölücülük" iddiasının hiç bir ilgisi yoktur. Bu çözümlemeden çıkan sonuç şudur: Bu günkü koşullarda doğuda temel sınıflardan kaynaklanan bir bölücülük akımı yoktur ve olamaz.

Toplumun bu iki temel sınıfı dışında kalan aydın kökleri burjuvazi ile emekçi küçük burjuva katmanları ise, politik bakımdan aktif olmalarına, ağaların baskısına, antidemokratik uygulamalara duyarlı olmalarına karşın toplumsal olaylarda belirleyici olmaksızın uzaktırlar.

Bu günkü koşullarda, ülke genelinde varlığını sürdüren küçük

burjuva devrimci akımların bir yansıması olarak doğuda da sayısız küçük burjuva devrimci grupları ortaya çıkmıştır. Antidemokratik uygulamalara, ırkçı, şoven milliyetçi baskılara ve asimilasyoncu girişimlere karşı tepki niteliğinde ortaya çıkmakla birlikte işçi sınıfından kopuk oldukları için bunların atıkları her adım sonuçta burjuvazinin değerlerine ve tasimaktadır. İçlerinde bireysel terörizmi temel politika olarak benimseyen gruplar da vardır. Tüm bu akımlar eylemleriyle hem burjuvazinin bölücülük savlarına çanak tutmakta, hem de ağalar arasındaki iç çatışmada çoğu kez taraf olarak yeni güç odaklarının oluşmasına hizmet etmektedirler. Aslında özel niyetleri ne olursa olsun küçük burjuva politik akımları son çözümlemede egemen sınıfların ideolojik etki alanı içinde oluşan hareketlerdir; ve giriştikleri her eylem egemen sınıfların yararına sonuçlar vermektedir.

Tekelci burjuvazi ve onun politik, ideolojik temsilcileri Türkiye'de bölücülüğün nesnel sınıfsal dayanağı olmadığını çok iyi bilmektedirler. Ama bölücülük savlarını canlı tutmak, kamuoyunu bu konuda şartlandırmak, sınıfsal egemenlikleri için gereklidir. Doğudaki her türlü anayasal hak istemlerini bölücülük suçlaması ile susturmak, ve ağalık düzenini sürdürmek için bölücülük en geçerli bir araçtır. Bunalım dönemlerinde de demokratik hakkı baskı altına almak ve işçi sınıfının kazanımlarını geriletmek için gereklidir.

BÖLÜCÜLÜK VE İRAN OLAYLARI

Tekelci burjuvazinin ve temsilcilerinin bölücülük savlarını yaygınlaştırmada içteki nedenler yanında, Ortadoğuda özellikle İran'da gelişen olaylar da yardımcı olmaktadır. İran'ın batı bölgesinde yaşayan Kürt'lerle Humeyni yönetimi arasında ortaya çıkan anlaşmazlık, bölücülük savlarının etkinlik kazanmasında önemli bir destek olmuştur.

Oysa, her ülkenin sosyo-ekonomik yapısı ile bu yapıdan kaynaklanan demokrasi mücadelesinin ulaştığı boyutlar ve sınıflar arası çelişkiler birbirinden farklıdır. Özellikle egemen sınıflar arasındaki ilişki ve çelişkilerin boyutlarını özdeşleştirmek asla olası değildir. İran'da kapitalist gelişme çok geri bir düzeydedir. Feodal ilişkiler ön planda yer almaktadır. Kürt kökenli feodal toprak ağaları ile İran feodal ağaları arasında bir bütünleşme yoktur. Ticari yaşam tümü ile İran ticaret burjuvazisinin denetimindedir. İran bürokrasisi, özellikle bürokrasinin üst katmanları feodaltinin ve büyük ticaret burjuvazisinin bir parçasıdır. Bürokrasi egemen sınıfların dışında değildir. Bunlar Kürt toprak ağaları ile uzlaşmaz çelişki içindedirler. Bir diğer önemli neden de, İran'da egemen fars ulusunun şil mezhebine mensup olmasıdır. Humeyni'nin oluşturmak istediği yönetim biçimi şil mezhebine dayalı dinsel niteliği ağır basan bir hareket olarak görünmektedir. Oysa, İran'daki Kürt'lerin tümü şünni mezhebindedirler. Sınıfsal çelişki yanında, devlet yönetiminde ağırşık ön planda olan dinsel çelişki de bu sürtüşmenin ortaya çıkmasında önemli bir etken olmuştur.

Ortadoğu ülkelerinde gelişen antilemperyalist ve demokratik hareketleri denetlemek ve gidermek tam kontrol altına almak amacıyla ile Amerikan emperyalizmi bütün olanaklardan yararlanmak için pusuda yatmaktadır. Humeyni yönetimine açık destek sunmak için, bugün için, çekingen davranan Amerikan emperyalizmi ona dolaylı destek sağlamanın yollarını aramaktadır. Türkiye'de bölücülük savlarının yaygınlaşması ve etkinlik kazanması bu dolaylı desteğin sunulmasında önemli bir rol oynayacaktır. Bu nedenle Amerikan emperyalizmi Türkiye'de tekeli burjuvazi ile uyum içinde bölücülük savlarının yaygınlaştırılmasında büyük çabalar harcamaktadır. Devletin bünyesinde yer alan gizli iktidar odaklarının tezgahladığı provokasyonları gözden uzak tutmamak gerekir.

Doğudaki küçük burjuva akımların bu provokasyonlara alet olması olasıdır. Tekelci burjuvazinin ve emperyalizmin birlikte tezgahladığı bu provokasyonlara karşı bu gün her zamankinden daha çok uyanık olmak gerekir. Aksi halde demokratik yaşam tehlikeye girecek ve doğuda soykırımına varan katliam girişimlerine yol açacaktır.

AĞA BASKISI VE BÖLÜCÜLÜK YAYGARALARI NASIL SON BULACAKTIR?

Doğu ve güneydoğu illerinde geniş köylü yığınları ile emekçi halka cehennem hayatı yaşatan ağalık düzeninin etkisizleşmesi ve giderek ortadan kalkması kökünü ve yaygın bir toprak ve tarım reformu ile mümkündür. Bu da ülkedeki genel demokrasi mücadelesinin gelişip kökleşmesine bağlı bir sorundur. Keza burjuvazinin bölücülük yaygaralarının, ırkçı, şoven, milliyetçi baskıların, asimilasyoncu girişimlerin ve provokasyon tertiplerinin son bulması da demokratik yaşamın gelişip güçlenmesine bağlıdır. Emperyalizmin tezgahladığı oyunların son bulması da demokrasi mücadelesinden ayrılmayan antilemperyalist mücadelenin daha ileri boyutlara ulaşması ve etkinlik kazanmasıyla mümkündür.

Türkiye'de bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi sosyalizm mücadelesinden ayrı olarak yürütülemez. Sosyalizmi amaçlamayı bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinden kalıcı sonuç alamaz.

Demokratik hak ve özgürlüklerin en kararlı ve tutarlı savunucusu ve ilerleticisi işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı siyasal hareketinden kopuk bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini düşünmek havada su dögmektir.

Doğu ve Güneydoğu'da ağalık düzenine karşı demokratik hak ve özgürlükler için yürütülen mücadele, ancak işçi sınıfı politik hareketi içinde ve onunla bütünleştirilerek verimli kalıcı ve başarılı olur.

Ağalık düzenine karşı savaşım veren, Doğu'da uygulanan ırkçı, şoven, milliyetçi baskılara ve asimilasyoncu uygulamalara karşı çıkan tüm yurtseverlerin, ağa burjuvazi ittifakına karşı işçi sınıfının bütünlüğünü sağlayarak Türkiye işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi saflarında toplanmaları tarihsel bir görevdir.

Burjuvazinin bölücülük yaygaralarına, provokasyon girişimlerine karşı demokratik yaşamı korumak ve ilerletmek için de tüm demokratların, ileridlerin ve devrimcilerin burjuva şartlanmasından kurtularak işçi sınıfı bilimsel sosyalist partisinin saflarında kararlı ve tutarlı bir savaşım için tezelden yerlerini almalılar kaçınılmaz bir görevdir.

Bağılantısızlık hareketinin birliği için

Küba'nın başkenti Havana'da çalışmalarını sürdüren Bağlantısız ülkeler 6. Doruk Toplantısı, harekete üye sosyalist ve antiemperyalist ülkelerle ulusal kurtuluş hareketlerinin etkin girişimiyle, hareketin antiemperyalist niteliğinin güçlendirilmesi, birliğin pekiştirilmesi, tüm dünya barış güçleriyle eğişdümün sağlamlaştırılması yolunda yeni bir adım oldu.

Bağılantısızlık hareketini bölmeye ve rotasından sapırmaya çalışan emperyalist güçlerin Doruk sırasında bağlica hedef seçtikleri sosyalist Küba'nın devlet başkanı Castro, doruk konuşmasında ABD'nin konferansı etkillemeye yönelik gizli girişimlerini açığa vurdu ve doruğun, "harekete gölge düşürmeye çalışan güçlerin amaçlarını ortaya dökmesini" diledi.

90 kadar ülke ve ulusal kurtuluş hareketinin temsil ettiği Doruk'a gönderdiği mesajda SBKP MK Genel Sekreteri ve SSCB Devlet Başkanı Leonid Brejnev de, dünyada gerçek bir silahsızlanma döneminin başlaması için NATO ve Varşova Paktı'nın birlikte dağıtılması önerisini tekrarladı.

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito'nun Doruk'un dördüncü gününde yaptığı konuşma ise, bağlantısızlık hareketinde çatlaklık yaratmaya çalışan emperyalist odakların bu amaçla Yugoslavya'nın tutumu üzerindeki yoğunlaştırdıkları spekülasyonların geçersizliğini ortaya koydu.

Doruk konferansı, Filistin halkıyla ve onun tek temsilcisi FKÖ ile uluslararası dayanışmanın güçlenmesi için de etkin bir forum oldu. FKÖ lideri Arafat yaptığı konuşmada, ABD'nin CENTO'dan sonra Ortadoğu'da yeni bir pakt

oluşturma girişimlerini açığa vurarak, Mısır'ın da İsrail'e anlaşılarak böyle bir pakte girm-

diden katıldığını ve bağlantısızlık özelliğini yitirdiğini vurguladı.

ABD Komünist Partisi:

Tekellere karşı işçi sınıfının birliği

ABD KP Merkez Komitesi üyesi Angela Davis

22-26 Ağustos tarihleri arasında Detroit'te XXII. Kongresi'nin yapan Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi, kuruluşunun 60. yılını kutluyor. 60 yıldır yoğun baskı ve terör girişimlerine karşı uzlaşmaz biçimde direnen ve gücünü koruyan ABD KP, 60. yılına daha da artan bir güçle başlıyor. 60 yıllık mücadelesi sırasında Amerikan İşçi sınıfının çıkarlarını en iyi biçimde temsil eden Parti, XXII. Kongresi'nde benimsediği Ana Karar'la bundan böyle de aynı yolda kararlılıkla yürümeye devam edeceğini kanıtlıyor.

ABD Komünist Partisi'nin başlıca özelliği, kuşkusuz dünya emperyalizminin en güçlü merkezinde çalışması ve bu nedenle bu konuma özgü ağır baskılar altında tutulmak istemesidir. 1919 Eylül başında kuruluş kongresi'ni yapmasından hemen sonra, Amerika'da Komünist Partisi'ne karşı dev bir baskı ve izleme mekanizması harekete geçirilmişti. Bujuvazi, Büyük Ekim Devrimi'nin kendisinde yarattığı korkunun da etkisiyle Partiye ve ülkedeki tüm ilerici güçlere karşı saldırıya girişti. Bu baskı ve izleme kampanyası doruk noktasına Pal-

Gus Hall

mer'in ünlü Adalet bakanlığı döneminde ulaştı. Bu dönemde onbinlerce Amerika'lı komünist tutuklanarak cezaevlerine dolduruldu.

Amerika Birleşik Devletleri'nde Komünist Partisi'ne karşı ikinci büyük terör dalgası İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki "soğuk savaş" döneminde gerçekleşti. Bu terör, Mc Carthizm akımında ifadesini buluyordu. Antidemokratik, antikomünist yasalar ile Parti'nin Kongre komisyonlarına kovuşturmalara uğratılması, komünist avını "legalize" ediyor ve Komünist Partisi'ni yok ederek tüm ilerici güçlerin eylemlerine son vermeyi amaçlıyordu.

Ancak Komünist Partisi, tüm bu baskı, terör ve yok etme girişimlerinden yine de varlığını koruyarak çıkmasını bildi. Bu yolda birçok kurbanlar verildi. Ama Amerikan Komünistleri, Partilerini yashatmak için, her yeni terör girişiminde Partilerine daha çok bağlılıkla hizmet ettiler. Parti bütün saldırıları aştı, Marksist-Leninist çizgisini güçlendirdi ve saflarını sıklaştırdı.

ABD Komünist Partisi, sayısal gücünün azlığına rağmen, bugün politik-ideolojik konularında sağlam; sendikaların tabanında etkili; barış mücadelesinde, ırkçılığa karşı savaşta ve demokratik eylem birliği hareketinde değişmez bir yer kazanmış gücü bir partidir ve gitgide hızlanan bir büyüme içindedir.

Amerikan komünistlerinin partisi, sol güçlerin birliği sorununda belli bir çıkış noktasından hareket etmektedir. Partinin XXII. Kongresi'nde kabul edilen Ana Karar taslağında birlik konusundaki şöyle denmektedir:

"İrkçi ve ulusal baskının kurbanı olan tüm insanların birliği yamşalsal bir sorun haline gelmiştir. İrkçiliğin ve milliyetçiliğin üstündeki işçi sınıfı bu bir-

liğin ana faktörü olabilecek konumdadır. Bu, tekellere karşı mücadelede en önemli etkenlerden biri olabilecek, ekonomik ve kültürel alanlar ve dolayısıyla seçimlerde etki yapabilecek bir birliktir."

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bu ortamda, birlik tüm ilerici güçlerin önünde en güncel bir görev olarak durmaktadır. Amerikan işçi sınıfının partisi, ABD KP bu güncel görevin bilincindedir ve ağırlıklı çalışmalarını bu alanda yoğunlaştırmaktadır. ABD'li komünistler, yaşamın tüm alanlarında, tüm ilerici ve sol güçlerin en geniş ilkel birliği için mücadele etmektedirler. Partide, bu mücadelenin gerekliliğini Kongre'deki ana kararda da işlemiştir.

"En başta sol güçlerin bir araya gelmesi zorunludur ve bu birliğin talep ve taktiklerini formüle etmek ilk görevimizdir. Bu birlik "sol" bir çıkış noktasına sahip olmalıdır."

"Bununla birlikte sol kanattaki işçileri, kendilerinden henüz daha az radikal konumlarda olan ya da merkezdeki işçilerle bütünleşmeleri gerekliliğine ikna etmeliyiz. İş yerlerinde kurulacak böylesi sol birlikler bize iki mlsil görev yüklemektedir."

ABD işçi sınıfı partisi, Ana Karar belgesinde, üyelerinin tüm güçlerini işçi sınıfının tekellere karşı birliğini sağlamak için seferber etmesi gerekliliğini vurgulamaktadır. Kongrenin ana kararını, Komünist Partisi'nin işçi sınıfının birliği için bir güvence olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

60 yıllık yaşamı boyunca tüm çabalara karşın yok edilemeyen ABD KP, bu süre içinde büyük deneyimler ve yüksek bir olgunluk kazanmıştır. Bu olgunluk, gerek Detroit'te en büyük kapalı salonunda yapılan kongrede, gerekse parti merkez organlarının kararlarında, parti tabanının çalışmaları ve eylemlerinde ifadesini bulmaktadır. XXII. Kongrenin Ana Karar'ında şöyle denmektedir:

"60 yılımız, gelişmenin, olgunlaşmanın yılları olmuştur. Bu, tarihsel boyutlarda bir hazırlık süresi sonunda gerçekleşmiştir. Devlet-tekelci kapitalizminin çöküşü ölçüsünde, sosyalizme geçiş için nesnel altyapı da oluşturulmuştur. İşçi sınıfı gelişmeye, olgunlaşmaya ve tarihsel görevini yerine getirmek için hazırlanmaya devam edecektir. Ve işçi sınıfının devrimci partisi olan ABD Komünist Partisi bundan böyle de toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesinde bir mevzi olmayı sürdürecektir."

5 kıtadan haberler

VIETNAM'DA MAOCO VATAN HAINI VAN HOAN YARGILANIYOR

Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Ulusal Meclisi Daimi Komitesi yaptığı bir toplantıda, Komitenin eski başkan vekili olan ve daha sonra Çin'e kaçan maoco vatan bairni Hoang Van Hoan'ın yargılanmasını kararlaştırdı. Vietnam haber ajansı VNA'nın haberine göre, yüksek organ Van Hoan'ın işlediği suçların araştırılmasına karar verdi. Vietnam Komünist Partisi Sekreterliği daha önce yaptığı bir açıklamada, Van Hoan'ın ülkesine, partisine ve halkına ihanet ettiğini belirtmiş ve Hoan'ı "Pekin'deki gerici ve saldırgan yöneticilerin maçası" olarak nitelemişti. Mart ayında Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği saldırı sırasında da hain Hoan, Vietnam Komünist Partisi ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyetine çeşitli iftiralarda bulunmuştu.

NIKARAGUA'DA İLERİCİ BASIN YASASI YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

Nikaragua hükümeti, yeni ilerici basın

yasasının yürürlüğe girdiğini açıkladı. Yeni yasaya göre gazetecilerin "halk düşmanlarının" çıkarlarına araç olamayacağı ve çalışmalarını "toplumsal sorumluluk içinde" yürütmek zorunda oldukları hükümü getiriliyor. Bu arada, yeni basın yasasına göre pornografi, alkol, sigara ve ilaç reklamları yasaklanıyor. Ayrıca gazetecilerin yasaların çiğnenmesini kıskırtacak yayın yapamayacakları ve mahkeme kararlarını eleştiremeyecekleri hükümleri de yeni basın yasasının içinde yer alıyor.

FEDERAL ALMANYA'DA SEKİZ AYDA 400'Ü AŞKIN GENÇ EROİN YÜZÜNDEN ÖLDÜ

Gençliğin hızlı bir yozlaşma içine itilmek istendiği Federal Almanya'da eroîn kullanımı yüzünden yaşamını yitiren gençlerin sayısının yıldan yıla arttığı bildiriliyor. Federal Sağlık Bakanlığı sözcüsünün yaptığı bir açıklamaya göre bu yılın ilk sekiz ayı içinde bu ülkede eroîn kullanan 400'ü aşkın genç öldü. Öte yandan bazı Federal Alman polis yetkilileri, gençler arasında eroîn yüzünden meydana gelen sayısız ölüm olayının istatistiklere yansımadağı, bu yüzden ölenlerin gerçek sayısının istatistik rakamlarının çok üzerinde olduğunu belirtiyorlar. Federal Almanya'da sistem kurbanı eroînmanların sayısında da büyük artışlar olduğu bildiriliyor.

Lübnan KP Genel Sekreteri Nikola Şaul

Lübnan'da

İhanete karşı halk cephesi

İsrail'in, Lübnan'ın parçalanmasını sağlamak ve faşist güçlerin kontrolünde emperyalizmin kuklası yeni devletçikler yaratmak amacıyla ülkenin güneyine sürdürdüğü askeri saldırılar sürüyor. Ülke içindeki sağcı faşist millilerin desteğinde sürdürülen ve İsrail'in kara, hava ve deniz kuvvetleri tarafından uygulanan hareket, özellikle ülke-deki Filistin Kurtuluş Örgütü varlığını hedef alıyor. Filistin halkının ve Lübnan ileri güçlerinin yoğun direnişine aktif olarak katılan Lübnan Komünist Partisi MK Genel Sekreteri Nikola Şaul, bir süre önce Bulgaristan'a yaptığı gezide ülkesindeki duruma ilgili soruları yanıtladı. Şaul'nin bu sorulara verdiği yanıtları sunuyoruz:

Sizce Yakın Doğu sorunu hangi yollardan çözüme bağlanabilir? Bu açıdan Camp David'te varılan tek tarafı anlaşmanın sonuçları nasıl değerlendirilebilir?

Lübnan bunalımı Orta Doğu bunalımıyla içiçe Lübnan'daki duruma daha da karmaşık bir hal kazandı. Sağcı güçler kışkırtıcı eylemlerini aralıksız hazırlamaktadır. Bu durumda ülke içinde yeni bir çatışmanın her an patlak vermesi olasılığı da artmaktadır. Öte yandan, Güney Lübnan'daki İsrail işgali ve Tel Aviv'in şimdiki durumu koruma yeltenişleri sürmektedir. İsrail, Güney Lübnan'dan işgal birliklerini çekilerek, onların mevzilerini Birleşmiş Milletler kuvvetlerinin yerleştirilmesini öngören Güvenlik Konseyi'nin 425 nolu kararının uygulanmasını engellemektedir. Bu ise İsrail'in sağcı güçler ve faşist millis birliklerine açıktan açığa silah ve savaş malzemesi sağlmasına, faşist millis birliklerini eğitmesine, faşistleri savaş uçakları ve gemileriyle desteklemesine koku yaratmaktadır.

Enver Sedat'ın ihaneti ve Camp David'te yürütülen pazarlıklar, Yakın Doğu'daki güç dengesini değiştirerek, İsrail'in yeltenişlerine esn kaynağı oldu. Şimdi yeni bir çatışma olasılığı çok daha kuvvetlidir. Amerika'nın Lübnan yönetici çevrelerine uyguladığı baskılı bunalıma doğru çözüm bulunması yollarının kapatılması istenmektedir. Amerika Birleşik Devletleri, Filistin Kurtuluş Örgütü, Suriye ve öteki Arap ülkelerini, bunalımın Amerikan reçetelerine göre çözüme bağlanması yeltenişleri karşısında dize getirmek, Filistin halkının haklı davasını orta-

dan kaldırmak ve Filistin halkına yasal haklarını vermemek uğrunda çaba harcamaktadır.

Fakat bu planı uygulama yeltenişleri kesin bir tepkiyle karşı karşıya kalmaktadır. Lübnan ve Filistin halklarının dört yıldan beri gösterdiği yılmazlık, bunu uygulamada gerçekleştirmektedir. Halkın ileri güçleri, on binlerce kişinin öldürülmesine, Lübnan ekonomisinin kargaşalığa itilmesine ve ülkenin bölünmesi tehlikesine karşın, kesin zafer istendiyse mücadele etmektedir. İleri güçler arasında Lübnan Komünist Partisi çok önemli rol oynamaktadır.

Bu açıdan, Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti, Etiyopya ve Afganistan'da devrim güçlerinin zafer kazanması, İran'da halk hareketinin genişlemesi, Enver Sedat'ın ihanetine karşı "Red cephesinin" oluşturulması, Suriye ve Irak arasında yakınlaşmanın gerçekleştirilmesi ve Bağdat Zirve Konferansı'nın yapılması da önemli etkenler arasında yer almaktadır.

Orta Doğu sorununa ancak, Sovyetler Birliği'nin de katılıyla çağırılacak Cenevre Konferansı ve altında Başkan Carter'in de imzasının bulunduğu, Orta Doğu'yla ilgili Sovyet - Amerikan Bildirisi'nin gerçekleştirilmesi yolundan çözüm sağlanabilir.

Biz, Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesi'nin Orta Doğu'yla ilgili Bildirisi'ne yüksek değer vermektediriz. Bu Bildiri bölge halkları için bir destektir.

Biz, emperyalizmin konumlarının zayıflamasının ve Orta Doğu, Cihindi ve Afrika'da ugradığı darbe-lerin, onu Lübnan'daki bağlaşıkları, ülkede yeni, büyük ve tehlikeli çatışmalar kışkırtmaya itebileceği görüşündeyiz. Arap ulusal kurtuluş

hareketinin geleceği konusunda ümitliyiz. Arap Komünistlerinin, Arap ülkelerindeki Komünist Partilerinin soruna politik çözüm bulunması yolunda giderek daha büyük rol oynayacağı görüşündeyiz. Çabalarımızı komünistler, Nasır'cular, Baas'cular, ulusal ileri güçler ve emperyalist kuvvetlerin komposuyla Camp David'te alınan kararlara karşı çıkararak birleştirme amacına yöneltilmeliyiz. Bu temel üzerinde, Camp David kararlarının uygulanması yeltenişleri önüne asılmaz set çekecek geniş ve etkin bir halk cephesi kurabiliriz.

Arap halklarının haklı davasına, Sovyetler Birliği, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ve bütün öteki sosyalist ülkeler büyük destek göstermektedir.

Soruna ısrarla politik çözüm aranmasına karşın, Orta Doğu'da hâlâ askeri güce başvurulmaktadır. Lübnan Komünist Partisi ileri halk güçleri silahlı müfrezelelerinin rolü ve önemini nasıl değerlendiriyor? Bu silahlı müfrezelere komünistlerin katılığı nedir?

Biz, Orta Doğu sorununun barışçı araçlarla çözülmesinden yanayız. Bunun en iyi çözüm yolu olduğu görüşündeyiz. Biz halkın acılarına, ülkenin yıkımına, kan dökümüne, kardeş kardeşe öldürten savaşa, yetkin artık diyoruz. Fakat karşımızda küstah, kanlı ve kendi amaçlarına ulaşmak için her şeyi göze almış amansız bir düşman var. Bundan dolayı biz silahlarımızı teslim etmeyeceğiz.

Komünistler ve yurtsever güçler, Filistin Kurtuluş Örgütü müfrezeleleriyle birlikte her saldırıyı püskürtmek için dalma hazır durumda bulunmaktadır. Biz hergün türlü yönlere saldırılara hedef olmaktadır. Komünistler, ileri halk güçleri ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nün desteği olmadan tek Lübnan'ın varolamayacağını bilmektedir.

Düşmanlarımızın gerçek amaçları konusunda hayallere kapılmıyoruz. Bundan dolayı da silahlı müfrezelelerimiz için gücünü artırmak, savaş hazırlığı düzeyini dalma yüksek tutmak ve tüm yurtsever kuvvetlerle birlikte Lübnan'ın bağımsızlığı, özgürlüğü ve birliği uğrunda omuz omuza mücadele etmek yolunda çaba harcamaktayız.

Alman Demokratik Cumhuriyeti kuruluşunun otuzuncu yılını kutlamaya hazırlanıyor. 1949'un 7 Ekim'inden bu yana geçen otuz yıl, ADC'de hem iç hem de dış politika açısından sosyalizmin başarılarının bir göstergesi oldu. Özellikle soğuk savaş yıllarında emperyalist dünya tarafından yadsınmak, çeşitli baskılarla soyutlanmak istenen ve birtakım kışkırtmalarla yıkılmaya çalışılan Alman işçi ve köylülerinin devleti bütün güçlükleri aşmasını ve dost-düşman herkese kendisini "tanıtmasını" bildi. Emperyalist Federal Almanya'yı önce "tek Alman devleti" olarak lanse etmek isteyen batılının çabaları suya düştü. Dünya sosyalist sistemi içindeki devletlerin sıkı dayanışmasıyla Alman Demokratik Cumhuriyeti ayakta kaldı, sosyalizm yolunda ilerlemesine devam etti.

A DC'nin dış politikası

Kuşkusuz ADC'nin başarılarındaki en büyük pay, marksizm-leninizmin ilkelerinden ne iç ne de dış politika uygulamalarında ödün vermeyiş, sapmayı olmıştır. Tutarlı bir çizgide barış ve sosyalizm mücadelesini sürdüren ADC, bunun sonucunda birçok ileri adımlar atmış, her geçen gün yeni kazanımlar elde etmiştir. Bu yolda birçok güçlükle karşılaşmıştır. Ama işçi sınıfının iktidarda olduğu sosyalist devlet, tüm güçlükleri aşmayı başarmıştır.

Demokratik Almanya'da yayınlanan "Horizont" adlı haftalık derginin son sayılarında bir dizi yayınlanıyor. Günther Kohrt'un bir kitabının geniş bir özeti olan ve "Barış ve Sosyalizm için ADC tutarlı çizgide - ADC'nin dış politikasının durakları" adını taşıyan dizide, ülkenin otuz yıllık uluslararası barış mücadelesi konu ediliyor. Yazar, ADC'nin başarılarını "devrimci Alman işçi sınıfının mücadele geleceğinin bir sonucu" olarak görüyor ve şöyle diyor:

Karl Marks ve Friedrich Engels neyle başladılarsa August Bebel ve Wilhelm Liebknecht Prusya-Alman militarizmine ve onun saldırılarına karşı mücadelede aynısını sürdürdüler. Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg yaşamlarını emperyalizme ve savaşa karşı, sosyalist devrim için mücadelede verdiler. KPD'nin genç Sovyetleri korumak için eylemleri şu sloganla sürdürüyordu: "Sovyetlerden elinizi çekin!" - Bütün bunlar, Alman işçi sınıfının dış politikası değil miydi?"

Yazı dizisinde, aslında bir tek örnekle genel bir doğru ifadesini bulmaktadır. Bu da, bir devletin kendi ülkesinin toplumuna yararlı olabilmesinin temel koşulunun iktidarda işçi sınıfının ve müteffiklerinin bulunması olduğudur. Tarihin en devrimci, en dinamik sınıfı olan işçi sınıfı, iktidar mücadelesini sürdürürken, bunu hiçbir zaman "savaşa karşı barış" mücadelesinden ayırmamaktadır. Bugün, tüm Almanların onur duyduğu bir sosyalist devlete, Alman Demokratik Cumhuriyetine sahip olan Alman işçi sınıfı bunun bir örneğidir. Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde işçi sınıfının partisi, Sosyalist Birlik Partisi ve onun marksist-leninist çizgide ödünsüz yürüyen iktidarı, yukarıda da belirttiğimiz gibi sosyalist devlete yönelik tüm saldırılara boş çıkmıştır. Bu doğrudan doğruya ADC'de iktidara sahip olan Alman işçi sınıfının başarısıdır.

• nail serikoğlu

Bulgaristan devrimi 35 yaşında

Faşist boyunduruktan sınıfsız topluma

Dimitrov ve Jivkov 1946'da bir gösteri sırasında

1922'de faşist tehlikeye karşı yerel bir gösteri

9 Eylül 1944 Bulgaristan halkının faşist diktatörlüğü yerle bir edip iktidarı ele geçirdiği ve sosyalist toplumun kurulmasına yöneldiği tarihtir. Bu tarih, dünyada ilk kez işçi sınıfı partisi önderliğinde faşizme karşı ayaklanan Bulgar emekçilerinin sınıfsız toplum yolunda attıkları en önemli adımı simgeler.

Bulgar halkının faşizme karşı mücadelesi, Bulgaristan Komünist Partisi önderliğinde 20 yılı aşkın sürmüştür. 1923 yılında faşist iktidara karşı ayaklanan halk kitlelerinin mücadelesi 1944 yılına değin kesintisiz sürmüştür, bu kararlı, kararlı olduğu kadar da kanlı kavgaya zaferle sonuçlanmıştır.

Bulgaristan'da faşist örgütlenme 1920'lere değin uzanmaktadır. Bulkan savaşı ve arkasından da I. Dünya Savaşı'nın getirdiği yıkımlar karşısında sola yönelen, devrimci potansiyeli

sürekli yükselen emekçi halkın taleplerini bastırmaya çalışan Bulgar egemen sınıflarının baskıcı ve terörcü bir iktidar kurma çalışmaları 9 Haziran 1923 tarihinde iktidardaki Sosyal Demokrat ve Bulgaristan Çiftçi Partisi koalisyonunun bir askeri darbe ile yıkılmasıyla doruğuna ulaştı. Bu darbe o zamana değin çeşitli ilericî dönüşümleri gerçekleştiren, toprak reformu yapan hükümeti ortadan kaldırdı. Bu anlamda devrimci potansiyeli tümüyle ortadan kaldırma amacını güdüyordu. Doğal olarak ilk hedefler arasında Bulgaristan Komünist Partisi vardı.

Bulgaristan işçi sınıfı partisi faşist diktatörlük altında da mücadelesinden yılmadı. Faşizmin yalnız komünistleri değil, fakat tüm halk kitlelerini hedef aldığını sürekli vurgulayarak halk kitlelerinin geniş eylem ve

mücadele birliğini oluştururken çabası içine girdi. Bu çaba da sonuçlarını verdi. Artık Bulgaristan halkı faşizme karşı topyekûn bir savaşa içine girmişti.

İlk anti-faşist silahlı ayaklanma hemen 9 Haziran darbesinin ardından BKP militanları ve Bulgaristan Çiftçi Partisi üyeleri tarafından gerçekleştirildi. Bu ayaklanma faşist iktidar tarafından bir süre sonra bastırıldı. Ancak ayaklanmanın yeniliğe uğramasında BKP'nin o tarihsel anda düşüğü yanılının da payı büyüktü. Bu yanlışlığı oluşturan ana öğe, Parti'nin verdiği tarafsız kalma kararı idi. Böyle bir karar sonucunda da silahlı ayaklanma faşist güçler tarafından boğuldu.

Ayaklanmanın başarısızlığa uğraması ve bunda da BKP'nin tutumunun rol oynaması gerek parti militanları ve örgütleri içinde gerekse de Komintern içinde ağır eleştirilerin yapılmasına yol açtı. İşte bu noktadan itibaren tavrını gözden geçiren BKP faşizme karşı mücadele konusunda tutarlı ve kararlı adımlar atmaya başladı. Böylece bir yapıyla da hem Bulgaristan içinde güçlü bir anti-faşist cephenin oluşmasını sağladı, hem de uluslararası planda faşizme karşı mücadele veren halklara örnek oldu.

Bulgar halkının faşizme karşı savaşı sürerken BKP önderi Dimitrov da, faşizm ve faşizme karşı mücadele konularında uluslararası planda dün-

ya halklarına rehberlik edecek çalışmalarını sürdürüyordu. Özellikle Komintern'in 7. Kongresi bu alanda en önemli uluslararası toplantı niteliğini kazandı. Dimitrov bu toplantıda sunduğu raporda "faşizmin saldırısı ve faşizme karşı işçi sınıfının birliği mücadelesinde Komintern'in görevleri" sorununu işledi. Bu tarihsel raporda Dimitrov, faşizmin tanımını yapıyor ve dünya işçi sınıfı hareketinin faşizme karşı mücadele taktiklerini açıklıyordu. Raporun en önemli özelliklerinden biri de faşizme karşı birleşik cephenin ilkelerinin açıklanması ve dünya işçi sınıfı pratiğine sunulması idi. Komintern'in 7. Kongresi, tüm devrimci ve demokratik güçlerin faşizme ve savaş tehlikesine karşı verdikleri mücadelenin yaygınlaşmasını ve işçi hareketi için, gerekse anti-faşist hareket için belirleyici bir rol oynadı. Bulgaristan işçi sınıfı faşizme karşı, tarihsel görevini yerine getirirken, dünya işçi sınıfı hareketini de faşizme karşı mücadele konusunda aydınlatıyordu.

İkinci Dünya Savaşı yılları Bulgaristan anti-faşist mücadelesinin de en üst boyutlara ulaştığı yıllar oldu. Daha savaşın başlangıcında faşist Alman ordularının Çekoslovakya'yı işgalinde Bulgar emekçileri yaptıkları gösterilerle bu işgali protesto ettiler. Bu protesto eylemlerinde yüzlerce katedildi, binlerce militan ile tutuklanıp işkente gördü.

Savaşın hemen öncesinde ise Bulgaristan işçi sınıfı enternasyonalist görevini yerine getiriyor ve faşizme karşı savaşı İspanyol halkına yardımcı koşuyordu. İspanya'da savaşı birçok uluslararası tugayda Bulgar emekçileri de savaştılar. İkinci Dünya Savaşı boyunca ise Bulgar savaşımları Yunan ve Yugoslav yoldaşlarıyla dayanışma içinde mücadelelerini sürdürdüler. Bulgar, Yunan ve Yugoslav savaşımları savaş boyunca gerek Almanlara karşı gerekse de yerel faşist yönetimlere karşı amaçsızca direndiler, sayısız başarılar kazandılar.

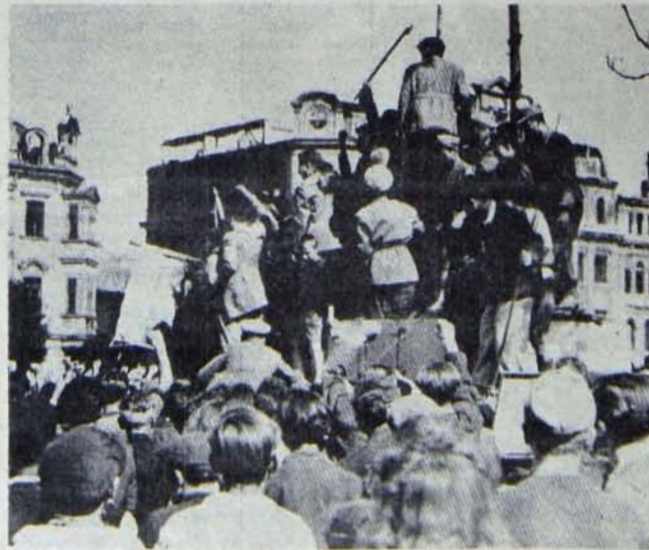
1944 yılı Bulgar anti-faşistleri ve komünistleri için dönüm noktası oldu. Ülkede oluşturulan Devrimci Halk Kurtuluş Ordusu bir yandan tazyin edici kavgaya kendini hazırlıyor, diğer yandan da Vatan Cephesi Ulusal Komitesi, yayınladığı bildirilerle halkı mücadeleye çağırıyordu. Güçlenen anti-faşist hareket artık iktidarı ele geçirebilecek bir duruma gelmişti. 1944 yılının Eylül ayı da bu son ayaklanmanın hedeflenen tarihi idi. Ülkenin her yanında ayaklanma hazırlanırken başkentte politik kitle hareketlerinin örgütlenmesi yürütülüyor, ilgili komitenin başında bulunan Todor Jivkov yakındaki ayaklanmanın bu yönünü planlıyordu.

8-9 Eylül 1944 gecesi ayaklanmanın ana darbesini vermek üzere en uygun zaman olarak seçilmişti. Bunun iki nedeni vardı: Birincisi faşizmi ezen Sovyet Ordusunun Bulgaristan'a girmesi, diğeri ise silahlı olarak halk ayaklanmasının ülkede yaygınlaşmasıydı. 9 Eylül günü yapılan topyekûn saldırıyla da 20 yılı aşkın bir süredir baskısını sürdüren faşist iktidar yıkıldı. Vatan Cephesi iktidarı devraldı.

9 Eylül kesin darbesi ile Bulgaristan'da halk iktidarı kuruldu ve sosyalizmin kurulması çabaları içine girdi. Artık Bulgar işçi sınıfını yeni görevler bekliyordu. İktidar alınmıştı, ancak onun korunması ve sosyalizmin kurulması gerekiyordu.

9 Eylül 1944 ayaklanmasından bugüne değin geçen 35 yıl sosyalizmin kurulmasının mücadelesiyle geçti. Zorlu, ancak başarılı 35 yıl bugünkü Bulgaristan'ın meydana getirdi. Sefaletin kol gezdiği ülke artık bugün her türlü sanayi üretimini gerçekleştirebilen bir ülke haline geldi.

9 Eylül 1944 ayaklanması Bulgar halkına çişlik, refah ve mutluluk getirdi. 9 Eylül 1944 anti-faşist ayaklanması Bulgar halkının sınıfsız toplum yolunda attığı en önemli adım oldu. Bu adımlar kesintisiz sürüyor; yeni kazanımlarla, yeni zaferlerle. Se- lam dünyanın ilk anti-faşist savaşımlarına.

9 Eylül 1944 günü Bulgaristan emekçileri kurtuluşu kutluyor

HAVASS yayınları

ÖZEL KİTAPLAR DİZİSİ 001

SOVYETLER BİRLİĞİ
DEVLET KAPİTALİZMİ Mİ
SOSYALİZMİ Mİ?

İşçiler için

İşçiler için
devlet kapitalizmi ve sosyalizmi
mücadelesi için

Türkçesi: Erol Balkan

30 Lira

ÖZEL KİTAPLAR DİZİSİ 002

İŞÇİ HAREKETİ İÇİNDEKİ
SİYONİST AJANLARA KARŞI
MÜCADELE
VE
LENİN

Jean Ellermann
Jean Claude Rege

Türkçesi: Sibel Özbudun

40 Lira

ÖDEMELİ İSTEYİNİZ

Havass ve Yazıma
HAVASS Yayınları P.K.55, Teşvikiye/İst.
Posta masrafları yayınevi tarafından ödenir.
On kitaplık siparişlerde %20 indirim yapılır.
Posta çekli no: 10863-4 TEL:46 13 19

ŞİLİ'YE ÖZGÜRLÜK!

11 Eylül, karanlık bir gün. Altı yıl önce bu gün, Şili halkının umudu Halk Birliği iktidarına tahammül edemeyen Amerikan emperyalizmi, uşağı Pinochet Cuntası eliyle, onurlu bir halkı acıya ve kana boğdu. Faşist darbe, lanetli elleriyle binlerce işçiyi, emekçiyi yoketti, Şili Komünist Partisi'ne saldırdı. Halk Birliği iktidarının başkanı Salvador Allende'yi ve büyük şair Pablo Neruda'yı katletti.

11 Eylül 1973'ten beri, bütün dünyanın nefreti Amerikan emperyalistlerinin ve Pinochet Cuntası'nın üstündedir. Faşist darbenin 6. yıldönümünde, Şili'de katledilen tüm yurtseverleri, kahraman Salvador Allende'yi ve değerli şair Pablo Neruda'yı, İspanyol şairi Rafael Alberti ve Ülkü Tamer'in iki şiiriyle anıyoruz.

"Onurunu
alıp
giden
Allende'yi
unutma!"

Ülkü Tamer

ALLENDE İÇİN

Öğren bu adları, unutma:

Augusto Pinochet,
Gustavo Leigh,
Jose Toribino,
Cesar Mendoza.

Unutma bunların hiçbirini.

Korurlar özgürlüğü, demokrasiyi,
Sonradan bombalayabilmek için.
Yakıt yerine dolar kullanırlar uçaklarında.
Villaları vardır,
Pihisidan yapılmış kasalarındı ülkemin;
Yüzme havuzları vardır,
Gizli bir kambiyo gibi çalışır;
Yurttaş dedikleri kimseler vardır,
Onların acılarından içki damırlarlar,
Onların buğdayından gül yetiştirirler,
Altın kemikler bekler hepsi,
Unutma bunların hiçbirini.

Şapkasını bırakıp olduğu yerde
Onurunu alıp giden Allende'yi unutma.

Rafael Alberti

ŞİLİ YÜREĞİMDE

Pablo Neruda'ya

Eli bıçaklı lanetliler uyuyamayacaksınız,
Penceleri kanlı kargaların gecenin,
Müzünlü gölgelerin karanlık alçıkları,
Ölü tasallutçuları.
Uyuyamayacaksınız.

Onun soylu türküsü, sımsıcak tutkusunu,
Zirveleri ağan yüksekliliği,
Halkın özgür birliğinde
Boğacak sizi bir gün.
Uyuyamayacaksınız.

Gelin görün ödürülen evini
Ve kinimizi,
Gözyağları yitlik yoksulluğunda
Ayaklar altındaki koca yüreğini
Koparılmış, saf ellerini.
Uyuyamayacaksınız.

Uyuyamayacaksınız. Çünkü uyanık herkes.
Uyuyamayacaksınız. Çünkü iktidar kör eden sizi.
Uyuyamayacaksınız. Çünkü salt ölümdür zaferiniz.
Uyuyamayacaksınız. Çünkü ölüsünüz.

Şili Neruda'ya ölümsüz-
lüğe uğurluyor.

Türkçesi: Hüseyin Baş

Dimitrov'la birlikte

Konuşma düzeyimizi us gücümüzün ifadesi sayabiliriz. Konuşan adamı dikkatle izleyin, ezberini mi yineliyor, bildikleriyle kendi arasında bir uyum mu yaratmış anlayacaksınız. Her konuşanı düşünür sanıyalım. Halkımızın, "ağız laf yapıyor.." diye kinadıkları düşünmeden konuşanlar arasında demagog müsvetleri alabildiğine.

1946'dan sonra demokrasi şampiyonluğuna çıknuşlar arasında cirit atardı böyleleri. Şimdi sosyal demokratlar arasında saf tutuyorlar. Aydınlar toprak ağası özgürlük sözcüğünü düşürmezdi ağzından. Bunlar sosyal adalet sözcüklerine bayılıyorlar.

Aydınlar toprak ağası iktidar olduğu zaman, ilk işi kaldırmayı "vaat buyurduğu" anti-demokratik yasaların üngördüğü cezaları arttırmak oldu.

Bunlar hem yazanı, hem okuyanı cezalandırmak için bir yılda üç kez kağıt fiyatlarına zam yaptılar.

Celal Bayar'ın "müreffeh cemiyet" derken ağzından bal akardı.

"Hakça düzen.." sözcükleri bunların elinde bir parmak bal.

Televizyonda, radyoda, temel atma törenlerinde, açık hava toplantılarında...

"Hakça düzen" çalıyorlar halkımızın ağzına.

Demokrat, özgürlük gösterip meclis diktası vuruyordu. Sosyal demokrat, özgürlük gösterip sola vuracak ama eli havada kalıyor.

Ezberlerini konuşanlar yalnız siyasal arenada karşımıza çıkıyor elbet. Yaşamın her kesiminde önümüzde giderken görüyoruz onları.

Bilimde sanatta, sporda, alış verişte, sendikal harekette.

Adamın erkeklerden oluştuğu takım, uluslararası yarışmalardan birinde kızların arkasında kalıyor. Artık susar diyorsunuz. Yine konuşuyor.

Adamın basın toplantısı yaptığı salonun perdelerine bile dış kapitalin bağışladığı dolarlar yansıyor. İşçi sınıfının sözcüsü.

Konuşanla birlikte düşünme yetilerimizi uyanık tutmadıkça böyleleri daha bir zaman düdüklarını çalma olanağı bulacaklar.

Peki ama biz? Bizim konuşmacılarımız? Onların özellikleri ne olacak?

Halkımızın niteliğiyle yazalım, "Kitap gibi.." mi konuşacaklar? "Ağız laf yapanlar" gibi mi? Kendileri gibi mi?

Bu kez, yazıya başlarken okuduğunuz tümcelerden birini değiştirerek yazacağım. Her düşüneni konuşur sanıyalalım.

Yarın seçim var.

En küçük birimden en büyük kentlere kadar arkadaşlarımızın canlarını dişlerine takarak kuracakları kürsülerin kendine özgü mihenk taşlarına benzer koşulları olduğunu bilelim.

O kalabalıklar var ya o kalabalıklar. Duyarlık ölçer gibidir. Bilgi ölçer gibidir. İnanç ölçer gibidir.

O kalabalıkların karşısına çıkarken kendimiz olacağız önce.

Dimitrov'un şu anısı bu birlikte okumakta yarar görüyoruz:

"Burada Hitler'in iktidara geçmesinden önce ve meşhur dolandırıcı ve spekülör Sklarek kardeşlerin birkaç ay süren duruşmaları karşısında Berlin'de yapılan bir işsizler toplantısından söz etmek istiyorum. Bir Nasyonal Sosyalist, toplantıdaki konuşmasında Sklarek kardeşlerin duruşmasını kendi işine gelen bir biçimde yorumladı. Sklarek kardeşlerin dolandırıcılığını, rüşvetçiliğini ve diğer suçlarını anlattı, aylardır sonuçlanmayan davanın Alman halkına yüzbinlerce mark'a mal olduğunu belirtip -büyük bir tezahürat eşliğinde- Sklarek kardeşler gibi soyguncuların hemen öldürülmesi ve dava için hazırlanan paranın da işsizlere dağıtılması gerektiğini söyledi.

Sonra bir sosyalist kalktı ve söz istedi.

Önce söz vermek istemeyen sosyalistin sözlerini duyarak isteyen dinleyicilerin baskısına dayanamadı ve söz vermek zorunda kaldı. Sosyalist kürsüye çıktığı zaman herkes, büyük bir heyecanla, söyleyeceği sözleri bekliyordu. Neler söyledi biliyor musunuz, yüksek ve güçlü bir sesle:

"Arkadaşlar" diye söz başladı, "çalışmalarını yeni bitiren Üçüncü Enternasyonal Genel Kurulu, işçi sınıfının kurtuluş yolunu göstermiştir. Bu yolda size düşen görev arkadaşlar, "işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmaktır". Genel Kurul işsizlerin hareketlerinin "politikleştirilmesi" gerektiğini belirtmiştir. Genel Kurul bizden politik seviyenin yükseltilmesini istemektedir."

Genel Kurul'un kararlarını işsizlere açıklayarak sözlerine aynı havada devam etti.

Boyle bir konuşma işsizle-

ri etkileyebilir miydi? İşsizler kendilerini daha yüksek bir seviyeye ulaştırmak için önce politikleştirilmemizden sonra devrimcileştirilmemizden, daha sonra da harekete geçirmemizden hoşnut olabilir miydi?

Oturduğum köşede, yapılması gereken şeyleri somut biçimde ağzından duymak istedikleri sosyalisti sabırsızlıkla kürsüye çağırın işsizlerin esnediklerini, sıkıldıklarını gösteren hareketler yaptıklarını görüyordum. Başkanın konuşmacının sözünü kıştık bir davranışla kesmesi ve dinleyicilerin de buna karşı çıkması beni şaşırtmamıştı.

Ajitasyon ve propaganda çalışmalarını içinde bunun bir örneği vardır. Böyle şeyler yalnız Almanya'da da olmamıştır. Böylesi bir yöntem, insanın kendine karşı ajitasyon yapmasından farklı değildir." (Georgi Dimitrov, Faşizme Karşı Birleşik Cephe, Çev. Ali Özer-sf. 142-143, May Yayınları, 1975).

Konuşma düzeyimizi us gücümüzün ifadesi sayabiliriz, demiştik.

Burada "us gücümüz.." derken pek genel bir ifade kullandığımı biliyorum.

Dimitrov'un sözünü ettiği konuşmacının da belli düzeyde us gücü vardı kuşkusuz. Kendine güveni, belki kürsü deneyimi bile vardı.

Onun, bireysel yaşamının o evresinde yoksun olduğu şey,

özel bir durum olan işsizler toplantısında, genel ilkelere uygun olarak özellikleri vurgulama becerisi-dir.

Öyle sanıyorum ki, yalnız seçimlerde değil, küçük birimlerimizde yaptığımız her toplantıda göstereceğimiz ilk özen,

- Genel ilkelere, demek ki öğretimimize uygun olarak yaşamın sergilediği özellikleri vurgulamak olmalıdır.

- Hükümetin taban flatlarına zam yaptığını biliyoruz. - Toprak sahiplerinin kiralara ne kadar zam yaptıklarını da biliyor muyuz?

Ama dikkat! Slogan değil. Bilgi. İzzim konuşmacılarımız için genel ilkeyi şöyle koy-muş ustalarımız:

"Yazarken ya da konuşurken sizi anlaması, size inandırması ve sizi izlemesi gereken işçileri düşünün. Kendisi için yazdığımız, kendisi için konuştuğunuz insanları unutmayın."

Sanırım özel durumları değerlendirme becerisini de bizler bulacağız.

Halâ suç örgütü mü araniyor?

Ankara Mamak Cezaevi'nde MHP yanlılarınca başlatılan çatışma, "ülküü" tutukluların cezaevi içindeki örgütlenmelerinin sonucu.

MHP yanlı kuruluşların Federal Almany'a'da giriştiği milyonluk yatırımların, Türkiye'nin bu ülkeye yaptığı sessiz sedasız gezilerle ilişkili olduğu bildiriliyor.

Faşist terörü doğrudan yönlendiren odak olduğu bütün kanıtlarıyla ortaya çıkan MHP'nin suçlarını ortaya sereniye belgeler birbirine ekleniyor. Faşist katliamlara doğrudan katılan MHP yöneticilerinin arasında, önceki Cumartesi günü Bilecik'in Söğüt ilçesinde, izinli olarak mevkletine dönen İstanbul Atatürk Öğrenci Sitesi yönetim memuru Mustafa Sevinç'i herkesin gözü önünde öldüren MHP İlçe Başkanı Ali İhsan Erkan eklendi. 2 Eylül Pazar günü ise geçtiğimiz Ocak ayında Ankara'da Anayasa mahkemesinin bombalanması olayını planlayıp yöneten kişi olduğu saptanan İskenderun Ülkü-Tek este başkanı Tuncay Terekli ele geçirildi.

Öte yandan geçtiğimiz Salı günü Ankara Mamak Cezaevi'nde meydana gelen olaylar, MHP yanlı tutukluların cezaevlerinde de örgütlü olarak davrandıklarını ve böylece buralarda silahlı tertipleri uyguladıklarını yeniden kanıtladı.

Geçtiğimiz Salı günü Mamak cezaevinde tutukluların yakınları tarafından ziyaret edildiği sırada MHP yanlıları sanıklar, önceden hazırlandığı belli olan bir terip sonucunda cezaevinin içinde ve ziyaret yerinde bir çatışma çıkardılar. Çatışma üzerine cezaevinden çıkarılan tutuklu yakınları, çatışma hakkında bilgi verilmesini ve yaralıların kendilerine gösterilmesini istediler. Tutuklu yakınları, bu istemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla bir süre Samsun yolunu da trafiğe kapattılar. Gazetecilerin olay yerinde yaptığı araştırma sırasında, tutuklu yakınları dağıtmaya girişen bir komiserin hamile bir bayanı tekmeleyerek bayılttıktan sonra olay yerinden uzaklaştığı da saptandı.

MHP yanlılarının Mamak Cezaevi'nde çatışma çıkarma girişimi, bu tutukluların cezaevinde fiili bir örgütlenmeye ilişkin olduğu bilgileri doğrulamıştır. Yürüyüşün geçen sayısında, MHP yanlı tutukluların Mamak cezaevi dışına çıkararak "Genel Merkez'e" ulaştırılmak üzere hazırladıkları bir listeye dayanarak belirtildiği gibi, bu tutuklular her koşulda saptanan belirli sorumluların insiyatifiyle örgütlenmiş durumdadırlar. Bunlar arasında Bahçelievler katliamının faillerinden Abidin Şahiner ile Duran Demirkıran da bulunmaktadır.

Mamak Cezaevindeki son olay, MHP yanlı tutukluların cezaevinde örgütlenme girişimlerinin açığa çıkarılarak kovuşturulması zorunluluğunu ortaya koymaktadır. MHP yanlılarıyla diğer "siyasi tutukluları" aynı koşullarda tutarak "örgütlenmenin önüne geçileceği"ne ilişkin iddiaların geçersizliği ortaya çıkmıştır. Cezaevindeki bugünkü uygulama, tam tersine, MHP yanlı tutukluların sürekli kışkırtma ve provokasyon girişimleri için aradıkları zemini yaratmaya yaramaktadır.

Terörün "suç örgütleri"ne dayandığını açıklayıp duran yetkililer, bu "suç örgütü"nin hangisi olduğunu hâlâ merak mı etmektedirler? Bu suç örgütü ayan beyan ortadadır ve üzerine gidilmesi için yitirilen her gün, bu örgütlenmenin daha da dal budak salmasından başka işe yaramamaktadır.

Tüysüz davaya bağlılık yemini ediyor

Geçtiğimiz Aralık ayında Sağınalcılar cezaevinden, kendisi gibi 11 MHP-ÜGD üyesi ya da yanlılarıyla birlikte firar eden faşist katil Ferhat Tüysüz bir süre önce Adana'da yakalandı. Ferhat Tüysüz'ün, yakalandıktan sonra yapılan sorgularında, firar sonrasında çok sayıda cinayet işlediğini, gerek kaçış gerekse bu cinayetleri sırasında MHP ve ÜGD kuruluşlarından yardım gördüğünü açıkladığı bildirilmiştir. Tüysüz'ün bu ifadeleri, MHP yanlı tutukluların cezaevinden kaçış sırasında da adı geçen örgütlerin olayla ilgisinin ortaya çıkarılması gerektiriyordu. Tüysüz'ün yakalandıktan sonraki ifadele-

riyle ilgili açıklamalar, hem MHP ve ÜGD merkezlerinde, hem de anlaşılın faşist katilin kendisinde büyük bir telaş yol açtı. MHP ve ÜGD, Tüysüz'ün kaçışını sağlama ve firar sırasında ona yardımcı olma konusunda kendilerini aklamaya çalışırken, Tüysüz de ifadeleriyle "davaya ihanet etmiş olma" ya da "davadan dönme" durumundan kurtulma telaşına kapılmıştı.

MHP organı İlgün gazetesinin geçtiğimiz Perşembe günü sayısında Tüysüz'ün, gazeteye gönderdiği öne sürülen ve hangi tarihte kaleme alındığı bile açıklanamayan bir "mektubu" yayınlandı. Tüysüz bu mektupta MHP ve ÜGD üyesi olmadığını, MHP ve ÜGD'den yardım gördüğü hakkındaki ifadelerinin zorla alındığını sözüm ona "açıklıyordu".

Sayırsız cinayetin faili faşist katil Tüysüz, böylesi bir mektubu yakalandıktan sonra MHP organı gazeteyle nasıl gönderebiliyordu? Böylesi bir mektup kaleme alınmışa neden MHP organına iletiliyordu? Ve acaba, İlgün'ün "MHP ile hiç bir ilişkisi olmadığını" iddia ettiği Tüysüz, mutlaka bir yolunu bulup böyle bir mektubu İlgün'e göndererek neden MHP ve ÜGD'ye tam aradığı can simidini gönderiyordu?

Bu en basit sorular bile, Tüysüz'lerle MHP arasındaki iş ve kader ortaklığını sergilemeye yetecektir. MHP, sözüm ona kendisini aklamaya çalışırken, sadece faşist "ülküdaş"lardan birinin "davaya bağlılık yemini"ni ilan etmekten başka iş yapmamaktadır. Şimdi sıra, Tüysüz'lerle MHP ve ÜGD arasındaki bağları daha derinlemesine ortaya çıkarmaya gelmiştir.

Faşist tertiplerin hedefi Tarsus

Tarsus, altı aydan beri faşist terörün yeni bir toplu katliama dönüştürülmek için turmandırıldığı bir İlçe Tarsus'da faşist provokasyonların ardındaki güçler, Kahramanmaraş'daki, Adana'daki güçlerle aynı, onların bir uzantısı. Güney illerinde yoğunlaşan tekstil sanayii patronları, işçilerin yığınlar halinde sarı sendikaların terketmesinden tedirgin oldukları için, faşist beslemelerini ilericiler üzerine sa-lyıyorlar.

Tarsus İlçe merkezinde 10 bini aşkın tekstil işçisi çalışıyor ve bu işçilerin büyük bir çoğunluğu da sarı sendikaların baskısı altında bulunuyor. Bir süre önce sosyalistlerin önderliğinde başlatılan ilericiler sendikal örgütlenme, ilkönce 800 işçinin çalıştığı YIDAŞ'da başariyle ulaştı ve DİSK Tekstil Sendikası bu işyerinde yetki aldı. Yetki mücadelesinin sürdürüldüğü dönem içinde, TİP İlçe merkezi çeşitli kereler saldırıya uğradı, işçilerin yolları kesildi. Adliye koridorlarında sendika temsilcilerine saldırıldı, işçilerin servis arabaları kurşunlandı, oturdıkları kahveler bombalandı birçok ilericiler vesosyalist, faşist kurşunlara hedef olarak yaşamlarını yitirdi...

Son bir hafta içindeyse, terör olaylarında gözle görülür bir yükselişe karşılaşıldı. Faşist çeteler, gündür ilericilerin oturdıkları mahallelere saldırılar düzenliyorlar, kahveleri tarayıp bombalıyorlar, halktan zorla para topluyorlar.

Faşist saldırı sonucunda yaralanan TİPTarsus İlçe Başkanı Hüseyin Gümüş

Bu saldırılar sonucu 7 kişi öldürüldü, ona yakın işyeri ve kahve bombalandı, iki mahalle-emekçileriyle polls arasında çatışmalar oldu.

YIDAŞ'daki başandan sonra, önümüzdeki günlerde irade beyanı yapılacak olan ve toplam olarak 6500 işçinin çalıştığı dört büyük işletmede de Tekstil Sendikası nın yetki alması bekleniyordu. İlçel Valisi, Emniyet Müdürü, Tarsus Kaymakamı ile bu işletmelerin patronları arasında geçen içki yemek sohbetlerinin konusu bu gelişmelerdi!...

Tekstil işverenlerinin ardından bulunduğu provokasyonların hazırlayıcıları arasında polislerin de bulunduğu söylenildi, geçtiğimiz hafta içinde meydana gelen olaylar arasında açığa çıktı. Eski Ömerli Mahallesinde bir kahve, polisler tarafından arandıktan

sonra, "kimlikleri bilinmeyen" kişiler tarafından kurşunlandı ve bir kişi öldü, dört kişi ağır yaralandı. Öldürülen yurttaşın ertesi gün yapılan cenaze töreni sırasında bu kez polis topluluğun üzerine ateş açtı. Olaylar sürerken Kaymakama başvurular ise, Kaymakam'ın izinli olduğunu öğreniyorlardı!

Polisin operasyonları daha sonra tekstil işçilerinin oturduğu ve araplarla alevlerin yoğun olarak bulunduğu mahallelerde sürdürüldü. Önce MHP'li çeteler gönderildi bu mahallelere. Ardından polisler hedef gözeterek ateş açtılar. Bu saldırılar sonucunda bir anne ağır yaralandı, kucağındaki çocuğu ise polis kurşunlarıyla can verdi. İki kez olayın geçtiği Fatih mahallesinde halkı direnişe geçerek, saldırgan polisten hesap sorulması-

ni istedi. Ama karşılaştıkları, askeri birlikler oldu.

Tarsus mahallelerinde bu olaylar yaşanırken, Tarsus'un demokrat tutumlu Belediye Başkanı'nın makam odası izinsiz olarak polis tarafından aranıyordu. Olayların bu seyirde gelişeceği konusunda Tarsus'lu ilericiler, DİSK Bölge Temsilciliği ve Türkiye İşçi Partisi yetkilileri ilgili makamları uyarmışlardı. Ancak bu uyarılara "ilgiller" in kulak vermedi olanaksızdı. Tüm saldırgan ve büyük boyutlu provokasyonlara karşın, Tarsus'da son bir haftanın gelişmelerinden kazançlı çıkan, bu olaylardan ders çıkartmasını bilen, ilericiler ve sosyalistler oldu. Faşistlerin toplu katliam girişimlerini tersine çevirecek olan da işte bu güçlerin birli-ğidir.